O.K. BANK SPÓŁDZIELCZY
Grupa BPS

INFORMACJA W ZAKRESIE ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ ORAZ ZMIENNYCH SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ

Orzesko-Knurowskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Knurowie

na dzień 31.12.2018 roku

Knurów, 2019 r.

Spis treści

	Wprowadzenie	3
1.	Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem	3
2.	W zakresie zasad określonych w art. 435 ust. 2	14
3.	Fundusze własne –art. 437 Rozporządzenia CRR	15
4.	Wymogi kapitałowe	21
5.	Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta	23
6.	Bufory kapitałowe	23
7.	Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego	24
8.	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	24
9.	Aktywa wolne od obciążeń	28
10.	Korzystanie z ECAI	29
11.	Ekspozycja na ryzyko rynkowe	29
12.	Ryzyko operacyjne	30
13.	Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym	32
14.	Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym	33
15.	Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne	36
16.	Polityka w zakresie wynagrodzeń	36
17.	Dźwignia finansowa	38
18.	Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego	42
19.	Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego	42
20.	Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego	45

Wprowadzenie

Niniejsza informacja stanowi realizację Polityki informacyjnej dotyczącej adekwatności kapitałowej oraz informacji podlegających ogłaszaniu zgodnie z rekomendacją M i P wynikającą z postanowień Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, jak też spełnienia wymogów określonych w Rekomendacji P i Rekomendacji M KNF oraz wymogów określonych w Ustawie Prawo Bankowe z dnia 29 sierpnia 1997r. z późn. zm.

Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z siedzibą w Knurowie ogłasza informacje o charakterze jakościowym i ilościowym o adekwatności kapitałowej z wyłączeniem informacji nieistotnych, zastrzeżonych lub poufnych.

Przedstawione w informacji dane zostały przygotowane na podstawie danych z rocznego sprawozdania finansowego na dzień 31 grudnia 2018r.

Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy na dzień 31 grudnia 2018 roku nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją, działał na terenie całego kraju i przynależy do zrzeszenia BPS S.A. W dniu 31 grudnia 2015 r Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy zawarł Umowę ze Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS i w związku z tym stał się jego uczestnikiem z dniem 31 grudnia 2015r.

1. Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem

1.1. Zasady polityki Banku w zakresie ryzyka

1) Zarząd Banku opracowuje, wdraża oraz zapewnia działanie systemu zarządzania zapewniającego skuteczne i ostrożne zarządzanie Bankiem, w tym podział obowiązków w ramach organizacji Banku oraz zasady zapobiegania konfliktom interesów.
2) Zasady i mechanizmy tworzące system zarządzania są opracowywane i uchwalane przez Zarząd w formie polityk i zatwierdzane przez Radę Nadzorczą.

1.2. Ogólne cele polityki Banku w zakresie ryzyka

Bank dba, żeby skutecznie zarządzać ryzykiem występującym w jego działalności, w szczególności poprzez opracowanie i wdrożenie adekwatnego i skutecznego systemu zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych w Banku, ma na celu uzyskanie w zmieniającym się otoczeniu prawnym i ekonomicznym:

1) odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa,
2) odpowiedniej rentowności działalności biznesowej.

1.3. Narzędzia realizacji polityki Banku w zakresie ryzyka

1) W celu zapewnienia skutecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem Zarząd:
   a) opracowuje i wdraża odpowiednie środowisko zarządzania ryzykiem, obejmujące strukturę organizacyjną, narzędzia wspomagające zarządzanie ryzykiem, system informacji zarządczej, a także odpowiednie zarządzanie kadrami,
   b) kształtuje i dba o odpowiednią kulturę organizacyjną zorientowaną na efektywne zarządzanie ryzykiem,
   c) opracowuje i wdraża sformalizowany proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka.
2) Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu, w tym zatwierdza polityki i dokonuje oceny stopnia ich realizacji.

1.4. Struktura organizacyjna

1) Struktura organizacyjna Banku umożliwia skuteczne zarządzanie i kontrolę ryzyka, zarówno na poziomie komórek odpowiedzialnych za proces zarządzania ryzykiem, jak i na szczeblu organów Banku, a także jednostek biznesowych i ich wsparcia.

2) Zmiany dokonywane w strukturze organizacyjnej Banku są uzasadnione i zaplanowane, z uwzględnieniem konieczności dokonania przeglądu obowiązujących regulacji wewnętrznych i procedur w celu zapewnienia spójności wprowadzanych zmian z funkcjonującymi rozwiązaniami w zakresie zarządzania ryzykiem.
3) Zarząd i pracownicy znają zakresy zadań poszczególnych komórek i jednostek związane z zarządzaniem ryzykiem, znają również zasady zarządzania ryzykiem i stosują je w codziennej pracy.
4) Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.
5) Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się we wszystkich jednostkach organizacyjnych Banku, odpowiednio do ich zadań.
6) Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pracowników i/lub jednostkami organizacyjnymi lub konfliktom personalnym pomiędzy pracownikami.
7) Członkowie Zarządu uwzględniając charakter, skalę i złożoność prowadzonej przez Bank działalności nie łączą odpowiedzialności za zarządzanie danym ryzykiem z odpowiedzialnością za obszar działalności generujący to ryzyko.

1.5. Narzędzia wspomagające zarządzanie ryzykiem

1) Bank wdraża i rozwija systemy informatyczne wspomagające proces zarządzania ryzykiem, a także inne narzędzia informatyczne powiązane z zarządzaniem ryzykiem.
2) Funkcjonalność systemów wspomaga realizację elementów procesu zarządzania ryzykiem operacyjnymi.

1.6. System informacji zarządczej

1) Bank wdraża i utrzymuje system informacji zarządczej zapewniający otrzymywanie przez Radę Nadzorczą, Zarząd, a także odpowiednie komórki i jednostki organizacyjne aktualnej informacji o ryzyku zidentyfikowanym w obecnej lub przyszłej działalności Banku, charakterze, skali i złożoności ryzyka oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tym ryzykiem.
2) Rada Nadzorcza ponadto otrzymuje informacje bezpośrednio od Komórki Kontroli Instytucjonalnej i Komórki ds. zgodności.

1.7. Proces zarządzania ryzykiem

1) Proces zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje następujące działania:
   a) **identyfikacja ryzyka** – polega na rozpoznaniu aktualnych i potencjalnych źródeł zagrożeń związanych z ryzykiem oraz oszacowaniu wielkości potencjalnego wpływu danego rodzaju ryzyka na sytuację finansową Banku. W ramach identyfikacji ryzyka określane są te rodzaje ryzyka, które uznawane są za istotne w działalności Banku, a także sporządza się prognozy i plany uwzględniające przewidywany poziom ryzyka;
   b) **pomiar ryzyka** – pomiar ryzyka obejmuje definiowanie miar ryzyka adekwatnych do rodzaju, istotności ryzyka i dostępności danych oraz dokonania kwantyfikacji ryzyka za pomocą ustalonych miar,
   c) **ocena/szacowanie ryzyka** - polega na określeniu siły wpływu lub zakresu ryzyka z punktu widzenia realizacji celów zarządzania ryzykiem, w ramach pomiaru ryzyka przeprowadza się testy warunków skrajnych na podstawie założeń zapewniających rzetelną ocenę ryzyka,
   d) **monitorowanie ryzyka** – polega na monitorowaniu odchyleń realizacji od prognoz lub założonych punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, wydanych rekomendacji i zaleceń). Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością adekwatną do istotności danego rodzaju ryzyka oraz jego zmienności,
   e) **raportowanie ryzyka** – polegające na cyklicznym informowaniu organów Banku o wynikach pomiaru ryzyka, podjętych działaniach i rekomendacjach działań. Zakres, częstotliwość oraz forma raportowania są dostosowane do szczebla zarządczego odbiorców,

f) **stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających ryzyko** - zidentyfikowany, zmierzony lub oszacowany poziom ryzyka - polega w szczególności na przyjmowaniu regulacji wewnętrznych, określaniu poziomu tolerancji na ryzyko, ustalaniu wysokości limitów i wartości progowych, wydawaniu zaleceń, podejmowaniu decyzji o wykorzystywaniu narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem.

2) Proces zarządzania ryzykiem jest realizowany w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony:
   a) pierwsza linia obrony (zarządzanie ryzykiem na pierwszym poziomie), którą stanowi bieżące zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku przez wszystkie jednostki i komórki organizacyjne, zapewniające właściwe stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka i bieżące zapewnienie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa, a także regulacjami wewnętrznymi,
   b) druga linia obrony (zarzadzanie ryzykiem na drugim poziomie), którą stanowi działanie funkcji kontroli ryzyka, mającej za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, która obejmuje stanowiska, komórki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji, a także Komórka ds. Zgodności i Komórka Kontroli Instytucjonalnej,
   c) trzecia linia obrony, którą stanowi Audyt SSOZ BPS.

1.8. Organy i komórki uczestniczące w systemie zarządzania ryzykiem

1) W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:
   a) Rada Nadzorcza,
   b) Zarząd,
   c) Komitet Zarządzania Ryzykami,
   d) Komitet Kredytowy,
   e) Zespół Monitoringu Ekspozycji Kredytowych,
   f) Zespół Analityków Transakcji Kredytowych,
   g) Zespół Weryfikatorów Transakcji Kredytowych,
   h) Zespół ds. Dokumentowania Transakcji Kredytowych,
   i) Departament Ryzyk Bankowych,
   j) Zespół Analiz Zarządczych i Ryzyka Operacyjnego
   k) Departament Wierzytelności Trudnych,
   l) Zespół Informatyków,
   m) Komórka ds. Zgodności,
   n) Komórka Kontroli Instytucjonalnej,
   o) pozostałe komórki i jednostki Banku.

2) Wymagania wobec Rady Nadzorczej i Zarządu w zakresie systemu zarządzania ryzykiem:
   a) Rada Nadzorcza i Zarząd jako organy kolegialne dają rękojmię właściwego zarządzania ryzykiem, ogólny skład organów Banku odzwierciedla odpowiednio szeroki zakres kompetencji (posiadają odpowiednią wiedzę, doświadczenia), tak aby możliwy był odpowiedni nadzór nad ryzykiem.
   b) Wszyscy członkowie organów poświęcają wystarczająco dużo czasu wykonywaniu swoich funkcji w Banku, a także analizom kwestii ryzyka.
   c) Organy Banku biorą czynny udział w zarządzaniu wszystkimi rodzajami istotnego ryzyka, o których mowa w przepisach rangi ustawowej i w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013; oznacza to regularne omawianie zagadnień ryzyka na posiedzeniach organów.
   d) Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu podlegali ocenie ze strony Zebrania Przedstawicieli. Członkowie Zarządu za prawidłowość wykonywania obowiązków w 2018 r. otrzymali absolutorium.

3) Zadania Rady Nadzorczej:
   a) Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym również nadzór nad adekwatnością i skutecznością systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym ryzykiem systemów informatycznych i bezpieczeństwem informacji.
   b) Rada Nadzorcza zatwierdza dokumenty strategiczne i polityki w obszarze zarządzania ryzykiem, a tym także apetyt/tolerancję na ryzyko zawarte w tych politykach,
   c) Rada Nadzorcza przyjmuje odpowiednie informacje sprawozdawcze i wyniki kontroli wewnętrznej, na ich podstawie podejmuje decyzje o potrzebie podjęcia działań w reakcji na stwierdzone nadmierne narażenie na ryzyko, w tym o dokonaniu weryfikacji Strategii lub polityk.
   d) Rada Nadzorcza nadzorując ryzyko operacyjne szczególną uwagę poświęca zagadnieniom bezpieczeństwa informacji i systemów informatycznych, w tym:.
      - zarządzaniu bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego oraz ciągłością działania,
      - procesu tworzenia i aktualizacji strategii w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
      - zarządzaniu elektronicznymi kanałami dostępu,
      - współpracy z zewnętrznymi dostawcami usług w zakresie środowiska teleinformatycznego i jego bezpieczeństwa,
      - zapewnieniu adekwatnej struktury organizacyjnej oraz zasobów kadrowych w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
      - zarządzaniu jakością danych o kluczowym znaczeniu.
4) Zadania Zarządu:
   a) Opracowanie i wdrożenie Strategii zarządzania ryzykiem (obejmującej również zarządzanie ryzykiem operacyjnym), w tym zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonanie weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu.
   b) Zarząd Banku zapewnia, że system zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem operacyjnym jest skuteczny – to znaczy, że proces zarządzania tym ryzykiem jest realizowany w sposób poprawny na każdym etapie, tj. etapach: identyfikacji, oceny, przeciwdziałania, kontroli monitorowania i raportowania.
   c) Zarząd podejmuje decyzje dotyczące organizacji i działania procesów zarządzania ryzykiem (w tym ryzykiem operacyjnym), a także organizacji i działania środowiska wewnętrznego zarządzania tym ryzykiem, w ramach posiadanych kompetencji. W tym zakresie Zarząd zapewnia zasoby niezbędne do skutecznego zarządzania ryzykiem (w tym ryzykiem operacyjnym).
   d) Zarząd dokonuje regularnych przeglądów strategii i polityk zarządzania ryzykiem (w tym operacyjnym) i systemu zarządzania ryzykiem, w tym zasad zarządzania tym ryzykiem, zgodnie z odpowiednimi regulacjami wewnętrznymi. W przypadkach, gdy zajdzie taka potrzeba – Zarząd powoduje weryfikację i aktualizację, strategii zarządzania ryzykiem i polityk lub systemu zarządzania ryzykiem.
   e) Zarząd okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat profilu ryzyka (struktury i wielkości ryzyka), na które narażony jest Bank.
   f) Zarząd odpowiada za bezpieczeństwo informacji i systemów informatycznych, w związku z tym szczególną uwagę poświęca zagadnieniom:
      - zarządzaniu bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego oraz ciągłością działania,
      - tworzenia i aktualizacji strategii w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
      - zarządzania elektronicznymi kanałami dostępu,
      - współpracy z zewnętrznymi dostawcami usług w zakresie środowiska teleinformatycznego i jego bezpieczeństwa,

- zapewnienia adekwatnej struktury organizacyjnej oraz zasobów kadrowych w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
- zarządzania jakością danych o kluczowym znaczeniu.

g) Zadania Zarządu w zakresie zarządzania ryzykiem systemów informatycznych i bezpieczeństwem informacji realizowane są poprzez:
- realizację procesów planowania, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi w zakresie planowania strategicznego dotyczącego bezpieczeństwa informacji i rozwoju systemów informatycznych zatwierdzonymi przez Radę Nadzorczą,
- sporządzeniu projektów odpowiednich planów strategicznych,
- przyjęciu odpowiednich regulacji wewnętrznych,
- wdrożeniu struktury organizacyjnej w zakresie zarządzania systemami informatycznymi i bezpieczeństwa informacji zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą, zapewniającej zapobieganiu konfliktu interesów i odpowiednią efektywność zarządzania ryzykiem i systemami,
- nadzorowanie ich przestrzegania, w tym przyjmowanie bieżących informacji o poziomie ryzyka, wyników testów procedur awaryjnych, wyników przeglądów zarządczych, a także wyników kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego, jak również audytów zewnętrznych,
- podejmowanie działań zmierzających do zmniejszenia ryzyka, w przypadkach jego nadmiernego wzrostu.

5) Zadania Komitetu Zarządzania Ryzykami:
Komitet Zarządzania Ryzykami inicjuje i koordynuje działania w zakresie identyfikacji, pomiaru, limitowania, monitorowania i raportowania ryzyka oraz opiniuje regulacje wewnętrzne Banku pod kątem poszczególnych rodzajów ryzyka. Opiniuje podejmowanie działań, zmierzających do utrzymania ryzyka na akceptowalnym poziomie.

6) Zadania Komitetu Kredytowego:
Komitet Kredytowy uczestniczy w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym opiniuje transakcje kredytowe oraz klasyfikację ekspozycji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank.

7) Zadania Departamentu Ryzyk Bankowych
a) zapewnia identyfikację wszystkich najważniejszych rodzajów ryzyka, na jakie narażony jest Bank, oraz prawidłowe zarządzanie nimi – stanowi element II linii obrony.
b) podstawowe zadania to: identyfikacja, przetwarzanie danych o ryzyku i pomiar lub szacowanie ryzyka, ocena i raportowanie informacji dotyczących podejmowanego ryzyka.
c) opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykiem.
d) Departament dostarcza niezależnych informacji, analiz oraz ocen na temat ekspozycji na ryzyko, jak też oceny czy zgłaszane propozycje i decyzje dotyczące ryzyka podejmowane przez Zarząd i jednostki biznesowe lub wsparcia są zgodne z tolerancją Banku na ryzyko i gotowością do jego podejmowania.
e) Departament może wnioskować o usprawnienie systemu zarządzania ryzykiem oraz przedstawia możliwości zaradzenia naruszeniom polityk, procedur i limitów w zakresie ryzyka.

8) Zadania Zespołu Analiz Zarządczych i Ryzyka Operacyjnego:
a) opracowanie założeń do planów ekonomiczno-finansowych Banku, koordynację sporządzania oraz monitorowania realizacji planów ekonomiczno-finansowych, sporządzanie innych niż sprawozdawczość obligatoryjna informacji z działalności Banku,
b) gromadzenie i przetwarzanie informacji z zakresu ryzyka operacyjnego, a także ocenę, pomiar oraz raportowanie poziomu tego ryzyka. Komórka ponadto współpracuje z innymi komórkami organizacyjnymi, a w szczególności z Zespołem Informatyków w celu koordynacji działań i zwiększenia efektywności zarządzania ryzykiem operacyjnym.

9) Zadania Komórki ds. Zgodności:

a) zapewnia przestrzeganie polityki w zakresie ryzyka braku zgodności,
b) Komórka ds. Zgodności doradza Zarządowi w sprawie przepisów, zasad, regulacji oraz standardów, które Bank musi spełnić oraz oceniać ryzyko wynikające z możliwego wpływu ewentualnych zmian w otoczeniu prawnym, regulacyjnym i przepisach na działalność Banku,
c) weryfikuje czy nowe produkty i regulacje wewnętrzne są zgodne z obecnym otoczeniem prawnym, jak też wszelkimi znanymi nadchodzącymi zmianami przepisów, regulacji i wymogów nadzorczych,
d) przedstawia Zarządowi oraz Radzie sprawozdanie z zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank.

10) Zadania Komórki Kontroli Instytucjonalnej:
a) kontrola i ocena sprawności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem obowiązujących w Banku,
b) dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania, w tym ocenia zgodność działań wszystkich jednostek i komórek (w tym Departamentu Ryzyk Bankowych, Komórki ds. Zgodności) z polityką Banku oraz innymi regulacjami wewnętrznymi i przepisami prawa.

11) Zadania Zespołu Monitoringu Ekspozycji Kredytowych:
a) dokonuje okresowych przeglądów poszczególnych ekspozycji kredytowych,
b) sporządza propozycje klasyfikacji należności do odpowiedniej kategorii ryzyka oraz dokonuje odpowiedniej ich wyceny,
c) bada wartość przyjętych zabezpieczeń,
d) ocenia adekwatność rezerw/odpisów na należności.

12) Zespół Weryfikatorów Transakcji Kredytowych uczestniczy w tworzeniu regulacji wewnętrznych dotyczących zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym metodyk oceny zdolności i wiarygodności kredytowej oraz dokonuje:
a) weryfikacji dokumentacji kredytowej pod kątem kompletności, poprawności i wiarygodności,
b) weryfikacji oceny zdolności kredytowej oraz proponowanych zabezpieczeń,
c) oceny prawnych form zabezpieczeń przyjmowanych na zabezpieczenie przyszłych transakcji kredytowych.

13) Zespół Analityków Transakcji Kredytowych dokonuje analiz kredytowych obejmujących wiarygodność i zdolność kredytową w kategorii ekonomiczno-finansowej i organizacyjno-prawnej podmiotu.

14) Zespół ds. Dokumentowania Transakcji Kredytowych sporządza na podstawie podjętych decyzji umów (aneksów do umów) potwierdzających wierzytelność oraz umów zabezpieczeń zgodnie z obowiązującymi wzorami lub uzgadnianie z obsługą prawną indywidualnych rozwiązań umownych.

15) Departament Wierzytelności Trudnych monitoruje ekspozycje kredytowe administrowane przez Bank, dokonuje oceny stopnia zabezpieczenia zwrotności obsługiwanych kredytów oraz zdolności płatniczej i kredytowej kredytobiorców zalegających ze spłatą odsetek i rat kapitałowych, podejmuje czynności przymusowej windykacji.

16) Zespół Informatyków zarządza strategicznymi dla funkcjonowania Banku systemami informatycznymi, zapewnia bezpieczeństwo informatyczne i danych w szczególności osobowych w zakresie wykonywania niezbędnych kopii strategicznych systemów informatycznych oraz utrzymania centrum zapasowego w celu utrzymania ciągłości pracy Banku.

17) Pozostałe komórki i jednostki Banku mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

Schemat organizacji zarządzania ryzykiem został przestawiony w załączniku nr 1 do niniejszej Informacji.

1.9. Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem w podziale na poszczególne kategorie ryzyka

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest to ryzyko utraty zdolności do terminowego regulowania zobowiązań oraz zdolności do pozyskiwania funduszy na sfinansowanie nieoczekiwanego wycofania depozytów, utraty zdolności do generowania przez Bank dodatniego salda przepływów gotówkowych w określonym horyzoncie czasowym.
Zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się w oparciu o Instrukcję funkcjonowania systemu zarządzania płynnością finansową, Politykę zarządzania ryzykiem płynności, Politykę depozytową oraz Plan awaryjny utrzymania płynności.
W procesie zarządzania ryzykiem płynności zaangażowane są następujące organy oraz komórki organizacyjne Banku:

a) Rada Nadzorcza,
b) Zarząd,
c) Komitet Zarządzania Ryzykami,
d) Departament Ryzyk Bankowych,
e) Główny Księgowy,
f) Zespół Księgowości i Rozliczeń,
g) Komórka Kontroli Instytucjonalnej,
h) Komórka ds. Zgodności.

Podział funkcji w zakresie zarządzania ryzykiem płynności uwzględnia rozdzielenie funkcji podejmowania ryzyka (operacyjna działalność rynkowa) od funkcji niezależnej oceny i kontroli ryzyka. Prezes Zarządu odpowiada za pośrednictwem Wiceprezesa ds. finansowych i Dyrektora Departamentu Ryzyk Bankowych za nadzór nad pomiarem, monitorowaniem i kontrolą ryzyka płynności. Zespół Księgowości i Rozliczeń każdego dnia monitoruje wpływy i wypływy środków na rachunku Banku oraz odpowiada za utrzymanie i skład portfela aktywów płynnych na poziomie zabezpieczającym płynność finansową Banku i zapobiegającym powstaniu strat operacyjnych. Za zarządzanie ryzykiem płynności w kategoriach stanowienia (zarządzania) i kontroli limitów odpowiedzialny jest Departament Ryzyk Bankowych, Komitet Zarządzania Ryzykami oraz Zarząd Banku. Bardzo ważną rolę w procesie zarządzania ryzykiem płynności odgrywa Komórka Kontroli Instytucjonalnej oraz Komórka ds. Zgodności, pełniące funkcję niezależnej oceny efektywności i skuteczności, stosowanych przez Departament Ryzyk Bankowych rozwiązań w zakresie identyfikacji, pomiaru i zarządzania ryzykiem.

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności poprzez utrzymywanie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.
Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań - cele pośrednie:

- zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- podejmowanie działań - w tym działań marketingowych - w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej,
- dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania, w szczególności depozytów osób fizycznych i pozostałych podmiotów gospodarczych,
- utrzymanie bezpiecznego poziomu wszystkich wskaźników płynnościowych,
- utrzymanie nadzorczych miar płynności,
- podejmowanie działań w zakresie utrzymania wskaźnika LCR i NSFR,
- utrzymanie zdolności do zaspokojenia potrzeb płynnościowych w przypadku zaistnienia niekorzystnych scenariuszy rozwoju wydarzeń.

Ujawnianie wskaźnika pokrycia wypływów netto i informacji ilościowych na temat wskaźnika pokrycia wypływów netto w związku z art. 435 ust. 1 lit. f) rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

Zakres konsolidacji (**indywidualne**/skonsolidowane)		Całkowita wartość nieważona (średnia)				Całkowita wartość ważona (średnia)			
Waluta i jednostki (PLN w tys.)									
Koniec kwartału (DD miesiąc RRR)		31.03.2018	30.06.2018	30.09.2018	31.12.2018	31.03.2018	30.06.2018	30.09.2018	31.12.2018
Liczba punktów danych użytych do obliczenia średnich		12	12	12	12	12	12	12	12
AKTYWA PŁYNNE WYSOKIEJ JAKOŚCI									
1	Aktywa płynne wysokiej jakości ogółem					109 140	114 741	120 023	126 800
WYPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH									
2	Depozyty detaliczne i depozyty klientów będących małymi przedsiębiorstwami, w tym:	444 944	452 206	459 739	466 015	25 978	26 105	26 358	26 700
3	Depozyty stabilne	382 919	393 608	403 331	410 229	19 146	19 680	20 167	20 511
4	Depozyty mniej stabilne	62 025	58 598	56 407	55 786	6 832	6 424	6 191	6 189
5	Niezabezpieczone finansowanie hurtowe	115 446	118 781	119 199	118 692	41 823	43 107	43 216	42 821
6	*Depozyty operacyjne (wszyscy kontrahenci) i depozyty w ramach sieci współpracy banków spółdzielczych*								
7	*Depozyty nieoperacyjne (wszyscy kontrahenci)*	115 446	118 781	119 199	118 692	41 823	43 107	43 216	42 821
8	*Dług niezabezpieczony*								
9	Zabezpieczone finansowanie hurtowe								
10	Dodatkowe wymogi	21 246	20 644	21 770	22 260	2 126	2 069	2 183	2 287
11	Wypływy związane z ekspozycją na instrumenty pochodne i inne wymogi w zakresie zabezpieczeń								
12	Wypływy związane z utratą finansowania z tytułu produktów dłużnych								
13	Instrumenty kredytowe i instrumenty wsparcia płynności	21 246	20 644	21 770	22 260	2 126	2 069	2 183	2 287
14	Inne zobowiązania umowne związane z finansowaniem	1 488	1 425	1 281	1 247	321	321	201	201
15	Inne zobowiązania warunkowe związane z finansowaniem			200	200				
16	**WYPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH OGÓŁEM**					70 248	71 602	71 958	72 009
WPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH									
17	Zabezpieczone transakcje kredytowe (np. z udzielonym przyrzeczeniem odkupu)								
18	Wpływy z w pełni obsługiwanych ekspozycji								
19	Inne wpływy środków pieniężnych								
EU-19a	(Różnica pomiędzy sumą ważonych wpływów ogółem a sumą ważonych wypływów ogółem wynikających z transakcji w państwach trzecich, w których występują ograniczenia transferu lub transakcji denominowanych w walutach niewymienialnych)								
EU-19b	(Nadwyżka wpływów z powiązanych wyspecjalizowanych instytucji kredytowych)								
EU-20a	***Wpływy całkowicie wyłączone***								
EU-20b	***Wpływy podlegające ograniczeniu wynoszącemu 90%***								
EU-20c	***Wpływy podlegające ograniczeniu wynoszącemu 75%***	62 936	71 813	81 017	87 033	18 430	20 646	22 786	24 196
					WARTOŚĆ SKORYGOWANA OGÓŁEM				
21	**ZABEZPIECZENIE PRZED UTRATĄ PŁYNNOŚCI**					108 914	114 469	119 810	126 624
22	**WYPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NETTO OGÓŁEM**					51 819	50 957	49 172	47 813
23	**WSKAŹNIK POKRYCIA WYPŁYWÓW NETTO (%)**					210,70 %	226,10 %	244,88 %	265,51 %

Płynność rozpatrywana jest w następujących horyzontach czasowych uwzględniających specyfikę działalności Banku:

- **płynność śródzienna** – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu,
- **płynność bieżąca** – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie do 7 dni,
- **płynność krótkoterminowa** – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni,
- **płynność średnioterminowa** – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie od 1 do 12 miesięcy,
- **płynność długoterminowa** – zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy,

W celu posiadania pełnej oceny strukturalnej posiadanych aktywów i pasywów dokonuje się analizy w poszczególnych przedziałach czasowych.

Płynność natychmiastowa i bieżąca jest monitorowana w oparciu o analizę przepływów środków pieniężnych w ciągu dnia operacyjnego, przepływów prognozowanych i porównania wykonania z prognozą.

Płynność krótko, średnio i długoterminowa mierzona jest i monitorowana w oparciu o następujące analizy:

a) urealnioną lukę płynności,
b) osadu we wkładach dla depozytów bieżących i terminowych z podziałem na podmioty,
c) stabilności bazy depozytowej,
d) analizę wskaźników płynności – w tym LCR i NSFR,
e) analizę zrywalności depozytów oraz wcześniejszych spłat kredytów,
f) analizę pozycji pozabilansowych,
g) analizę koncentracji depozytów.

Pogłębiona analiza płynności długoterminowej Bank przeprowadza dwa razy w roku, jeżeli ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie wycenione wg wartości bilansowej stanowią powyżej 10% sumy bilansowej lub powyżej 25% portfela kredytowego. Do analizy wykorzystuje się dane sporządzone zgodnie z Instrukcją zarządzania ryzykiem kredytowym w zakresie ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

Testy warunków skrajnych przeprowadzane są w okresach miesięcznych - pozwalają ocenić możliwości Banku, w zakresie utrzymania płynności finansowej i ciągłości działania, w przypadku wystąpienia niekorzystnych sytuacji kryzysowych, mogących negatywnie wpływać na poziom płynności - o wynikach testów informowany jest Komitet Zarządzania Ryzykami, Zarząd oraz Rada Nadzorcza Banku.

Limity płynności.
W celu ograniczenia ryzyka płynności Bank wprowadził system limitów, pozwalający na wdrożenie w odpowiednim czasie mechanizmów zapobiegających powstaniu podwyższonego ryzyka. W ramach systemu limitów w zakresie monitorowania i zarządzania ryzykiem płynności w Banku wyodrębnia się limity zewnętrzne i wewnętrzne.
Podstawowymi limitami, w zakresie ryzyka były limity regulacyjne:

1) nadzorcze normy płynności,
2) limit wskaźnika LCR.

Bank każdego dnia roboczego sporządza zestawienie kalkulacji nadzorczych miar płynności zgodnie z załącznikiem nr 2 do Uchwały nr 386/2008 KNF z dnia 17.12.2008r.
W kolejnych czterech kwartałach 2018 roku Bank osiągnął poprawne wielkości współczynników nadzorczych miar płynności tj. powyżej minimalnych wymaganych wartości.

Wielkości współczynników nadzorczych miar płynności w kolejnych czterech kwartałach 2018r. (w tys. zł.) przedstawia poniższa tabela.

Miary płynności	Wartość minimalna	Marzec 18	Czerwiec 18	Wrzesień 18	Grudzień 18
Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	1,00	4,47	1,49	1,56	1,54
Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi.	1,00	1,36	1,42	1,46	1,48

Celem implementacji pakietu legislacyjnego CRD IV/CRR Bank ma obowiązek monitorowania i sprawozdawania w zakresie: aktywów płynnych, odpływów płynności, przypływów płynności, pozycji zapewniających stabilne finansowanie, pozycji wymagających stabilnego finansowania, stanowiących pozycje wskaźników LCR i NSFR. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wskaźnik LCR (łącznie z depozytem obowiązkowym) ukształtował się na poziomie 382% przy wymaganym poziomie min. 100%.
Nadwyżka płynności:

Nadwyżka płynności na dzień 31.12.2018 r. (w tys. zł.)	
część podstawowa - horyzont przeżycia 1 tydzień	55 000
część uzupełniająca - horyzont przeżycia 1 miesiąc	40 000
łącznie	**95 000**

Analiza luki. Poziom ryzyka płynności z tytułu niedopasowania terminów zapadalności/wymagalności aktywów i pasywów na dzień analizy był umiarkowany. Wskaźniki luki skumulowanej i urealnionej - krótkoterminowej, średniookresowej i długookresowej - w przedziałach zapadalności i wymagalności na dzień 31.12.2018r., kształtowały się w granicach limitów.

przedział	do 7 dni	do 1m-ca	do 3 m-cy	do 1 roku	1 -3 lat	3-5 lat	5-10 lat	10-20 lat	pow20 lat
Limity graniczne	Min 1			Min 0,8					
Wskaźniki luki skumulowanej i urealnionej w przedziałach zapadalności / wymagalności aktywów i pasywów									
Grudzień 2018	**1,69**	**1,61**	**1,37**	**1,10**	**1,10**	**1,06**	**0,99**	**0,94**	**0,93**

Dywersyfikacja źródeł finansowania.

Rodzaj depozytu	Stan depozytów na dzień 31.12.2018r. (w tys. zł.)	Udział % grupy w depozytach ogółem
Depozyty osób fizycznych	432 674	71,51%
Depozyty podmiotów gospodarczych i rolników	90 581	14,97 %
Depozyty instytucji niekomercyjnych	21 297	3,52 %
Depozyty JST	60 415	9,99 %
Depozyty podmiotów finansowych	56	0,01 %
Depozyty łącznie*	605 023	100,00 %

*depozyty bez odsetek i pozostałych zobowiązań

Postępowanie w przypadku zagrożenia płynności finansowej Banku

Zasady monitorowania czynników stanowiących oznaki zagrożenia płynności, oceny zdolności do zaspokojenia potrzeb płynnościowych w przypadku zaistnienia niekorzystnych scenariuszy rozwoju wydarzeń, a także tryb postępowania i zakres obowiązków przynależny wskazanym komórkom i osobom, mające na celu utrzymanie płynności Banku w sytuacjach kryzysowych, zostały określone w Instrukcji „Plan awaryjny utrzymania płynności w Orzesko-Knurowskim Banku Spółdzielczym".
Decyzję o uruchomieniu planu awaryjnego podejmie Prezes Zarządu lub Wiceprezes ds. finansowych na wniosek Komitetu Zarządzania Ryzykami.
Bank utrzymuje w strukturze zróżnicowany pod względem płynności poziom aktywów, których zbycie w chwili zagrożeń płynnościowych reguluje zdolność Banku do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań. W pierwszej kolejności Bank wykorzystuje szybkie metody poprawy płynności poprzez możliwość zdobycia środków w Banku Zrzeszającym, w następnej kolejności zrywa terminy lokat oraz dokonuje wykupu papierów wartościowych.
W celu identyfikacji Bank wprowadza wskaźniki wczesnego ostrzegania, które mają na celu identyfikować wszelkie negatywne trendy i umożliwiać dokonanie oceny ryzyka i podjąć w razie potrzeby działania celem redukcji ekspozycji banku na nowo powstałe ryzyko.

Raportowanie ryzyka

Ryzyko płynności analizowane było na posiedzeniach Rady Nadzorczej w okresach kwartalnych oraz na posiedzeniach Zarządu w okresach miesięcznych.

Źródła zabezpieczenia płynności

Z uwagi na przynależność do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS Bank w sytuacji niebezpieczeństwa utraty bieżącej płynności może uzyskać pomoc finansową z Funduszu Zabezpieczającego.

Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności jest rozumiane jako skutki nieprzestrzegania prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania.
Celem bezpośrednim zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczenie strat finansowych i niefinansowych, spowodowanych brakiem zgodności przepisów wewnętrznych Banku z regulacjami zewnętrznymi, nieprzestrzeganiem wewnętrznych regulacji bankowych oraz standardów postępowania przyjętych przez Bank.
Celem pośrednim zarządzania ryzykiem braku zgodności jest ograniczanie występowania ryzyka prawnego oraz ryzyka operacyjnego, stanowiących podstawę występowania ryzyka braku zgodności, a także budowanie korzystnego wizerunku Banku jako instytucji przestrzegającej przepisów i przyjętych standardów postępowania.
W celu zapewnienia zgodności oraz minimalizowania ryzyka braku zgodności w Banku podejmowane są działania o charakterze:

1) organizacyjnym - to przede wszystkim wdrożenie zasad pomiaru, limitowania oraz monitorowania ryzyka braku zgodności. W tym celu Zarząd zapewnia odpowiednią do skali i złożoności działalności, zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą strukturę organizacyjną, dostosowaną do zadań związanych z zarządzaniem ryzykiem braku zgodności,
2) proceduralnym - opracowanie i wdrożenie odpowiednich regulacji wewnętrznych, przeprowadzenie szkoleń wśród pracowników oraz wprowadzenie i doskonalenie mechanizmów kontrolnych,
3) kontrolnym - to ujęcie w procedurach kontroli funkcjonalnej (bieżącej i następnej) oraz w procedurach audytu wewnętrznego zadań związanych z zarządzaniem ryzykiem braku zgodności.

W Banku obowiązuje scentralizowany model zarządzania zgodnością oraz zarządzania ryzykiem braku zgodności, który został odzwierciedlony w Regulaminie: Struktura organizacyjna oraz Regulaminie organizacyjnym.

Bezpośredni nadzór z ramienia Zarządu nad zapewnieniem zgodności oraz ryzykiem braku zgodności pełni Wiceprezes ds. Ekonomicznych.

W Banku funkcjonuje wydzielona Komórka ds. Zgodności, której przypisane zostały następujące czynności:

a) przygotowuje projekty aktów normatywnych Banku w zakresie zapewniania zgodności,
b) dokonuje analizy ex ante zgodności projektów aktów normatywnych Banku z obowiązującymi przepisami wewnętrznymi i zewnętrznymi prawa,
c) dokonuje analizy rejestru incydentów ryzyka operacyjnego w kontekście zagadnień obejmujących obszary ryzyka braku zgodności i ryzyka prawnego oraz rejestru spraw sądowych oraz sporządza okresowy raport na temat zgodności działania i występującego ryzyka prawnego,
d) identyfikuje przyczyny najczęściej występujących niezgodności postępowania z przyjętymi normami prawnymi i etycznymi oraz dokonuje oceny jakości transakcji kredytowych, co do których zastosowano odstępstwa od procedur.

Ryzyko biznesowe

Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia i postępów strategii, planowania i zarządzania wynikiem finansowym oraz pomiar wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia i podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości Banku w przypadku stwierdzenia nadmiernej ekspozycji na zmianę poziomu ryzyka wynikającą ze zmian sytuacji zewnętrznej.

Ryzyko biznesowe – ryzyko nie osiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Ryzyko to obejmuje: ryzyko strategiczne, ryzyko wyniku finansowego, ryzyko otoczenia ekonomicznego, ryzyko regulacyjne, ryzyko konkurencji, gdzie:

1) ryzyko strategiczne - ryzyko związane z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany,
2) ryzyko wyniku finansowego - ryzyko realizacji wyniku finansowego poniżej wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału,
3) ryzyko otoczenia ekonomicznego – ryzyko zmiany warunków ekonomiczno-społecznych mających niekorzystny wpływ na podmiot (cykliczności),
4) ryzyko regulacyjne - ryzyko zmiany prawnych warunków prowadzenia działalności,
5) ryzyko konkurencji – ryzyko zmian rynkowych (warunków konkurowania) mających niekorzystny wpływ na Bank.

2. W zakresie zasad określonych w art. 435 ust. 2 Bank informuje, że:

1) Członkowie Zarządu Banku nie pełnią stanowisk dyrektorskich poza Bankiem. Dwóch członków Rady Nadzorczej Banku zajmowało po jednym stanowisku dyrektorskim, w innym podmiocie. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć stanowisko zajmowane w organie Banku (odpowiednio Zarządzie albo Radzie Nadzorczej) lub organach innych podmiotów.
2) Członków Zarządu powołuje zgodnie ze Statutem Banku Rada Nadzorcza biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji oceniając doświadczenie, reputację oraz kwalifikacje kandydata. Oceny następczej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza zgodnie z Zasadami dokonywania odpowiedniości członków Zarządu. Członków Rady Nadzorczej wybiera Zebranie Przedstawicieli, biorąc pod ocenę odpowiedniości, uwzględniającą kwalifikacje, doświadczenie i reputację kandydata.
3) Bank, z uwagi na skalę działalności nie stosuje strategii zróżnicowania w zakresie wyboru członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.
4) Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej

w Banku jest sformalizowany i objęty odpowiednią Instrukcją sporządzania informacji zarządczej, definiującą: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania są dostosowane do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji, oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

5) W Banku funkcjonuje Komitet Zarządzania Ryzykiem, który odbył 19 posiedzeń.
6) Przepływ informacji dotyczącej ryzyka, kierowanej do Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej jest sformalizowany i objęty Instrukcją sporządzania informacji zarządczej. Systemem informacji zarządczej objęte są wszystkie ryzyka uznane za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania są dostosowane do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji, oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

3. Fundusze własne – art. 437 Rozporządzenia CRR

Informacje podstawowe

Bank ujawnia informacje dotyczące funduszy własnych zgodnie z przepisami art. 437 oraz art. 492 Rozporządzenia 575/2013 oraz zgodnie z wymogami przedstawionymi w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawnienia informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013.

Fundusze własne zgodnie z powyższymi przepisami obejmują:

- Kapitał Tier I w skład którego wchodzą kapitały podstawowe Tier I, obejmujące m.in. skumulowane inne całkowite dochody (fundusz z aktualizacji wyceny środków trwałych), fundusz zasobowy, fundusz ogólnego ryzyka bankowego, fundusz udziałowy opłacony do 28 czerwca 2013 r. oraz fundusz udziałowy opłacony po 28 czerwca 2013 za zgodą KNF i kapitały dodatkowe kapitału Tier I, obejmujące wyemitowane obligacje podporządkowane.
- kapitał Tier II, obejmujący m.in. pożyczki podporządkowane spełniające kryteria określone w art.63 Rozporządzenia 575/2013 .

Niektóre pozycje funduszy własnych podlegają korektom z tytułu pomniejszeń w zakresie amortyzacji. Amortyzacja dotyczy takich składników jak: pożyczka podporządkowana oraz obligacje wyemitowane przed 2011 rokiem, które można było zaliczyć do funduszy własnych.

Wartości niematerialne i prawne pomniejszają fundusze własne w 100%.

Łącznie kapitały własne Banku na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiły 38 852 tys. zł. i spadły w stosunku do 2017 roku o 2 229 tys., tj. o 5.4%.

Fundusze własne Banku wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. składały się z kapitałów Tier I w wysokości 34 449 tys. zł. oraz kapitałów Tier II w wysokości 4 403 tys. zł. Udział kapitałów Tier I w funduszach własnych ogółem stanowi 89%, natomiast kapitałów Tier II – 11%. Bank zalicza za zgodą KNF do dodatkowego kapitału podstawowego Tier I obligacje wyemitowane w dniu 28 maja 2010 roku w kwocie 983 tys. zł, a do kapitału Tier II pożyczki podporządkowane w kwocie 4 403 tys. zł.

Poniżej przedstawiamy zestawienie głównych cech instrumentów kapitałowych.

L.p.	Główne cechy instrumentów kapitałowych	Obligacje (ujmowane w kapitale dodatkowym kapitału Tier I)	Pożyczka podporządkowana (ujmowana w kapitale Tier II)	Pożyczka podporządkowana (ujmowana w kapitale Tier II)
1.	Emitent	Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z siedzibą w Knurowie	Nie dotyczy	Nie dotyczy
2.	Unikatowy identyfikator	PLOKBS000017 seria OKB0520	9/2013/FP/pp	15/2015/FP/pp
3.	Prawo lub prawa właściwe, którym podlega instrument	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie
	Ujmowanie w kapitale regulacyjnym	Tak	Tak	Tak
4.	Zasady przejściowe określone w rozporządzeniu CRR	Kapitał dodatkowy Tier I	Kapitał Tier II	Kapitał Tier II
5.	Zasady określone w rozporządzeniu CRR obowiązujące po okresie przejściowym	Kapitał Tier II	Kapitał Tier II	Kapitał Tier II
6.	Kwalifikowalne na poziomie jednostkowym lub skonsolidowanym	Poziom jednostkowy	Poziom jednostkowy	Poziom jednostkowy
7.	Rodzaj instrumentu	Instrument kapitałowy jako instrument dodatkowy w Tier I (art.51,52 CRR)	Instrument kapitałowy jako instrument w Tier II (art.62 CRR)	Instrument kapitałowy jako instrument w Tier II (art.62 CRR)
8.	Kwota uznana w kapitale regulacyjnym (waluta w mln, według stanu na ostatni dzień sprawozdawczy)	1 mln zł	0.3 mln zł	4 mln zł
9.	Wartość nominalna instrumentu	1000 (jeden tysiąc) złotych/1 obligację	Nie dotyczy	Nie dotyczy
9a.	Cena emisyjna	1000 (jeden tysiąc) złotych/1 obligację	Nie dotyczy	Nie dotyczy
9b.	Cena wykupu	1000 (jeden tysiąc) złotych/1 obligację	Nie dotyczy	Nie dotyczy
10.	Klasyfikacja księgowa	Zobowiązanie koszt zamortyzowany	Zobowiązanie koszt zamortyzowany	Zobowiązanie koszt zamortyzowany
11.	Pierwotna data emisji	28 maja 2010 r.	Nie dotyczy	Nie dotyczy
12.	Wieczyste czy terminowe	Terminowe	Terminowe	Terminowe
13.	Pierwotny termin zapadalności	28 maja 2020 r.	26 marzec 2019 r.	30 listopad 2021
14.	Opcja wykupu na żądanie emitenta podlegająca wcześniejszemu zatwierdzeniu przez organy nadzoru	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
15.	Termin wykupu opcjonalnego, terminy wykupu warunkowego oraz kwota wykupu	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
16.	Kolejne terminy wykupu, jeżeli dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
	Kupony/dywidendy			
17.	Stała lub zmienna dywidenda/ stały lub zmienny kupon	Stopa zmienna kuponu	Stopa zmienna kuponu	Stopa zmienna kuponu
18.	Kupon odsetkowy oraz dowolny powiązany wskaźnik	Stawka WIBOR 6 miesięczny + marża w wysokości 300 pb	0,95 stopy redyskonta weksli	0,95 stopy redyskonta weksli
19.	Istnienie zapisanych praw do niewypłacenia dywidendy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy

20a.	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem terminu)	Częściowo uznaniowe (punkt 21 i 22 Warunków emisji obligacji serii OKB0520)	Nie dotyczy	Nie dotyczy
20b.	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem kwoty)	Częściowo uznaniowe (punkt 21 i 22 Warunków emisji obligacji serii OKB0520)	Nie dotyczy	Nie dotyczy
21.	Istnienie opcji z oprocentowaniem rosnącym lub innej zachęty wykupu	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
22.	Nieskumulowane czy skumulowane	Nieskumulowane	Nieskumulowane	Nieskumulowane
23.	Zamienne czy nie	Niezamienne	Nie dotyczy	Nie dotyczy
24.	Jeżeli zamienne, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące zamianę	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
25.	Jeżeli zamienne, w pełni czy częściowo	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
26.	Jeżeli zamienne, wskaźnik konwersji	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
27.	Jeżeli zamienne, zamiana obowiązkowa czy opcjonalna	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
28.	Jeżeli zamienne, należy określić rodzaj instrumentu, na który można dokonać zamiany	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
29.	Jeżeli zamienne, należy określić emitenta instrumentu, na który dokonuje się zamiany	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
30.	Odpisy obniżające wartość	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
31.	W przypadku odpisu obniżającego wartość, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące odpis obniżający wartość	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
32.	W przypadku odpisu obniżającego wartość, w pełni czy częściowo	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
33.	W przypadku odpisu obniżającego wartość, trwale czy tymczasowo	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
34.	W przypadku tymczasowego odpisu obniżającego wartość, opis mechanizmu odpisu obniżającego wartość	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
35.	Pozycja w hierarchii podporządkowania w przypadku likwidacji (należy określić rodzaj instrumentu bezpośrednio uprzywilejowanego w odniesieniu do danego instrumentu)	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
36.	Niezgodne cechy przejściowe	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
37.	Jeżeli tak, należy określić niezgodne cechy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Uzgodnienie pozycji funduszy własnych wykazanych w zbadanym sprawozdaniu finansowym na 31.12.2018 (w tys. zł.)

L.p.	Pozycje w bilansie	Wartość w sprawozdaniu finansowym	Komentarz
1	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych poz. VI Pasyw	7 030	Obligacje podporządkowane
2	Zobowiązania podporządkowane poz. XI Pasyw	14 000	Pożyczki podporządkowane
3	Fundusz udziałowy poz. XII i poz. XIII Pasyw	865	
4	Fundusz zasobowy poz. XV Pasyw	27 388	
5	Fundusz z aktualizacji wyceny poz. XVI Pasyw	283	
6	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego poz. XVII Pasyw	5 009	
7	Razem kapitały wskazane w sprawozdaniu finansowym(3-6)	33 545	
8	Razem poz. 1+2+7	54 575	
9	Wartości niematerialne i prawne poz. XIII Aktyw	-97	
10	Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale Tier I	0	
11	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art.484 ust.4 i powiązane ażio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	- 6 047	Nie ujęta cześć obligacji zamortyzowana łącznie z naliczonymi odsetkami
12	Instrumenty kapitałowe i powiązane ażio	- 9 597	Nie ujęta część pożyczki podporządkowanej
13	Fundusz udziałowy - Udziały dla których członkostwo ustało przed zgodą KNF	25	
14	Fundusz udziałowy- udziały wniesione po 28.06.2013r.	- 7	
15	**Fundusze własne (poz.8 minus 9-12 plus 13)**	**38 852**	

Fundusze własne na dzień 31 grudnia 2018r. wykorzystane do obliczania łącznego współczynnika kapitałowego wyniosły 38 852 tys. zł.
Zgodnie z wymogiem Rozporządzenia Wykonawczego 1423/2013, poniższa tabela przedstawia informacje o elementach składowych funduszy własnych wykorzystanych do obliczenia łącznego współczynnika kapitałowego na dzień 31 grudnia 2018 r. W tabeli nie ujęto zerowych pozycji jednakże zachowano numerację poszczególnych pozycji zgodnie z wzorem przedstawionym w załączniku nr VI Rozporządzenia 1423/2013.

	Kwota na dzień 31.12.2018 kwota w dniu ujawnienia	*Kwoty ujęte przed przyjęciem CRR lub kwota rezydualna określona w CRR*	*Referencja*
Kapitał podstawowy Tier I: Instrumenty i kapitały rezerwowe			
1. Instrumenty kapitałowe i powiązane ażio emisyjne	883	865	*Art.26 ust.1, art.27,28,29*
W tym : instrument typu 1	883	-	*Wykaz EUNB, o którym mowa w art.26 ust.3*
3. Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe, z uwzględnieniem niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)	27 671	27 671	*Art.26 ust.1*
3a. Fundusze ogólne ryzyka bankowego	5 009	5 009	*art.26 ust.1lil.f*
6. Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	**33 563**	**33 545**	
Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne			
8. Wartości niematerialne i prawne	-97	-97	*art..36 ust.1lit.b*
25a. Straty za bieżący rok obrachunkowy (kwota ujemna)	-	-	*art.36 ust.1 lit. a*
26a. korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art.467 i 468	-	-	*art.468*
28. Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	**-97**	**-97**	
29. Kapitał podstawowy Tier I	**33 466**	**33 448**	
Kapitał dodatkowy Tier I: Instrumenty			
33. Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art.484 ust.4 i powiązane ażio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	983	983	*art.486 ust.3*
36.Kapitał dodatkowy Tier 1 przed korektami regulacyjnymi	983	983	
Kapitał dodatkowy Tier I: korekty regulacyjne			
41 a. Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art.472 Rozporządzenia UE 575/2013	-	-	*art.472, art.472 ust.3 lit. a), art.472 ust.4, art.472 ust.6, art.472 ust.8 lit. a), art.472 ust.9, art.472 ust.10 lit. a), art.472 ust.11 lit. a)*
43. Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	-	-	

44.Kapitał dodatkowy Tier I	**983**	**983**	
45.Kapitał Tier I(kapitał Tier I=kapitał podstawowy Tier I +kapitał dodatkowy Tier I)	**34 449**	**34 431**	
Kapitał Tier II: instrumenty i rezerwy			
46.Instrumenty kapitałowe i powiązane ażio	**4 403**	**4 403**	*art.62*
51.Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	**4 403**	**4 403**	
Kapitał Tier II: korekty regulacyjne			
57.Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	**0**	**-**	
58.Kapitał Tier II	**4 403**	**4 403**	
59.Łączny kapitał(łączny kapitał=kapitał Tier I+ kapitał Tier II)	**38 852**	**38 834**	
60.Aktywa ważone ryzykiem razem	**311 350**	**311 350**	
Współczynniki i bufory kapitałowe			
61.Kapitał podstawowy Tier I(wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	**10.75 %**	**10.74 %**	
62.Kapitał Tier I(wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	**11,06 %**	**11.06 %**	
63.Łączny kapitał(wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	**12.48 %**	**12.47 %**	
64.Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji(wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art.92 ust.1 lit.a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym(bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	**9.375**	-	
65. w tym: wymóg utrzymania bufora zabezpieczającego	**1.875**	-	
66. w tym: wymóg utrzymania bufora antycyklicznego	**-**	-	
67. w tym: wymóg utrzymania bufora ryzyka systemowego	**3**	-	
68.Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów	**1.375**		
Instrumenty kapitałowe będące przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania (mających zastosowanie wyłączone od dnia 1 stycznia 2014 r do 1 stycznia 2022 r.)			

Kapitał podstawowy Tier I

- Skumulowane inne całkowite dochody w kwocie 27 671 tys. zł. wykazywane są w kwotach przed zastosowaniem filtrów ostrożnościowych i obejmują:
  - Fundusz z aktualizacji wyceny środków trwałych w kwocie 283 tys. zł.,
  - Kapitały rezerwowe obejmujące fundusz zasobowy w kwocie 27 388 tys. zł, który jest tworzony z zysku netto zgodnie z Ustawą Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. z późniejszymi zmianami.
- Fundusz ogólnego ryzyka bankowego w kwocie 5 009 tys. zł tworzony z zysku netto

zgodnie z Ustawą Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. z późniejszymi zmianami.
- Fundusz udziałowy opłacony do dnia 28 czerwca 2013 r. w kwocie 883 tys. zł.

Kapitał podstawowy Tier I- korekty regulacyjne
- Wartości niematerialne i prawne, które wynoszą 97 tys. zł. i pomniejszają kapitał podstawowy Tier I w wysokości 97 tys. zł co odpowiada 100%.

Kapitał dodatkowy kapitału podstawowego Tier I obejmuje:

Instrumenty kapitałowe i powiązane ażio emisyjne obejmują obligacje wyemitowane przez OK Bank Spółdzielczy w dniu 28 maja 2010 r. i zaliczone za zgodą KNF do funduszy podstawowych zgodnie z wcześniejszymi przepisami prawa. Obligacje te podlegają przepisom art. 484 rozporządzenia CRR 575/2013 i są amortyzowane dziennie.

Kapitał Tier II

Instrumenty kapitałowe i powiązane ażio emisyjne obejmują pożyczki podporządkowane zaliczone za zgodą KNF do funduszy własnych. Pierwsza pożyczka została udzielona na okres 6 lat, od dnia 26.03.2013 r. do dnia 26.03.2019 r. Druga pożyczka została udzielona również na okres 6 lat, od dnia 30.11.2015 r. do dnia 30.11.2021 r. Pożyczki podporządkowane podlegają codziennej amortyzacji.

Bank spełnia wymagania kapitału założycielskiego określone w art. 12 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r.

4. Wymogi kapitałowe

4.1. Opis metody stosowanej do oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego

Celem procesu szacowania kapitału wewnętrznego, jest ustalenie wielkości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka.
Ocena adekwatności kapitałowej uwzględnia czynniki ilościowe (wyniki metod szacowania kapitału) i jakościowe, w szczególności w zakresie danych wejściowych i wyników stosowanych modeli. Rezultatem procesu szacowania kapitału wewnętrznego jest ustalenie całkowitego wymaganego poziomu kapitału na pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka i jego jakościowa ocena.
Zasadniczym celem kapitałowym Banku jest sukcesywne zwiększanie funduszy własnych oraz utrzymywanie ich na poziomie zgodnym z wymogami przepisów prawa a także zabezpieczającym zidentyfikowane ryzyka istotne, występujące w działalności Banku. Bank wyznaczył następujące cele kapitałowe na 2019 r: utrzymanie łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie co najmniej 13,51 % i współczynnika kapitału Tier I na poziomie co najmniej 11.51%.
W celu sprostania tym wymogom, w Polityce w zakresie szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego wprowadzono regułę, że Bank będzie zarządzał ryzykiem i kapitałem w taki sposób, aby ryzyko ponoszone przez Bank nie absorbowało więcej niż 87% funduszy własnych. Przyjęcie progu 87% ma charakter ostrożnościowy i pozwala zachować margines bezpieczeństwa na przeprowadzenie działań korekcyjnych tak, aby Bank nie znalazł się w sytuacji naruszenia przepisów zewnętrznych. Bank bierze pod uwagę poziom adekwatności kapitałowej przy ustalaniu planów strategicznych. Kwestie funduszy własnych, poziomu wymogów w zakresie kapitału regulacyjnego oraz kapitału wewnętrznego podlegają prognozowaniu w trakcie sporządzenia planów finansowych.
Zarządzanie kapitałem odbywa się w oparciu o przyjętą Politykę w zakresie szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego.
Do wyliczania wymogów kapitałowych na dzień 31 grudnia 2018 r. Bank stosował przepisy zawarte w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady 575/2013. Szczegółowy sposób wyliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych ryzyk regulują obowiązujące w Banku właściwe procedury.
Bank wylicza wymogi kapitałowe dla ryzyk określonych w art. 92 zgodnie z poniższymi

zasadami:

a) ryzyko kredytowe - z zastosowaniem metody standardowej,
b) ryzyko walutowe - zgodnie z art.352 w/w Rozporządzenia w oparciu o całkowitą pozycję walutową netto pomnożoną przez 8 %, gdy przekracza 2 % funduszy własnych,
c) ryzyko operacyjne - z zastosowaniem metody wskaźnika bazowego.

W roku 2018 Bank szczególną uwagę przykładał do ekspozycji w następujących rodzajach ryzyka:

- ryzyko kredytowe (w tym: ryzyko kredytowe kontrahenta),
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko walutowe,
- ryzyko płynności i finansowania,
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- ryzyko biznesowe,
- ryzyko koncentracji,
- ryzyko niewypłacalności,
- ryzyko nadmiernej dźwigni,
- ryzyko modeli,
- ryzyko braku zgodności.

4.2. Wymóg z tytułu ryzyka kredytowego

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego został obliczony z wykorzystaniem metody standardowej.
Zestawienie wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego (8% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem) w podziale na kategorie ekspozycji według stanu na 31.12.2018 r. w tys. zł. przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Kategorie ekspozycji	Wartość ekspozycji po konwersji	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniu wskaźnika dla MŚP 0,7619	Wymóg kapitałowy (w tys. zł)
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	129 665	0	0
2.	Ekspozycje wobec samorządów terytorialnych lub władz lokalnych	20 122	4 024	322
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	18 517	17 809	1 425
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0	0	0
5.	Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0	0	0
6.	Ekspozycje wobec instytucji	184 911	1 388	111
7	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	125 468	96 992	7 759
8	Ekspozycje detaliczne	123 320	68 973	5 518
9	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	17 705	5 619	449
10	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	29 483	42 200	3 376
11	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	0	0
12	Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0	0	0
13	Pozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne	0	0	0
14	Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	0	0	0
15	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	8 560	3 160	253

16	Ekspozycje kapitałowe	7 113	7 113	569
17	Inne pozycje	27 026	19 246	1 540
18	**RAZEM**	**691 890**	**266 524**	**21 322**

Łączna kwota ekspozycji na ryzyko kredytowe wyniosła na 31.12.2018 r. 311 350 tys. zł. Najwyższy wymóg wystąpił w grupie ekspozycji wobec przedsiębiorstw, zaś kolejną pozycję zajmują ekspozycje detaliczne.

4.3. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka

Kalkulacja wymogów kapitałowych na dzień 31.12.2018 r. sporządzona została dla portfela bankowego.
Wymogi regulacyjne i wewnętrzne poszczególnych rodzajów ryzyka według stanu na 31 grudnia 2018 roku w tys. zł przedstawia poniższa tabela.

L.p.	Wyszczególnienie	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem	Wymogi kapitałowe
I.	**Łączna kwota ekspozycji na ryzyko:**	311 350	24 908
I.	**Ryzyko kredytowe**	266 525	21 322
II.	**Ryzyko walutowe**	0	0
III.	**Ryzyko operacyjne**	44 825	3 586

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego stanowi 85.6% łącznego wymogu kapitałowego i wywiera największy wpływ na ocenę adekwatności kapitałowej.

Dodatkowo Bank szacuje wewnętrzne wymogi kapitałowe na ryzyka nie ujęte w wymogach regulacyjnych. Wewnętrzne wymogi kapitałowe Bank szacuje na ryzyka istotne tj.:

- ryzyko płynności,
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- ryzyko z tytułu koncentracji kredytów,
- ryzyko kapitałowe,
- ryzyko braku zgodności,
- ryzyko modeli,
- ryzyko biznesowe,
- ryzyko wyniku finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. wystąpił wymóg z filaru II na ryzyko stopy procentowej w wysokości 5 438 tyś. zł., ryzyka niewypłacalności w wysokości 389 tys., oraz wymóg z tytułu ryzyka wyniku finansowego w wysokości 1 042 tys. zł.

Kapitał wewnętrzny wynosi 81.79 % funduszy własnych.
W procesie szacowania wymogów dodatkowych w Filarze II wykorzystywane są metody pomiaru opisane w Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej.

5. Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta

Nie dotyczy, Bank nie posiada portfela handlowego.

6. Bufory kapitałowe

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r o nadzorze makroostrożnościowym nad

systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym Bank nie ma obowiązku wyliczania bufora antycyklicznego, natomiast wyznacza poziom bufora zabezpieczającego i ryzyka systemowego. Na dzień 31 grudnia 2018 r. kwota bufora zabezpieczającego wyniosła 1.875% i stanowiła 5 838 tys. zł oraz kwota bufora ryzyka systemowego 3% i stanowiła 9 340 tys. zł. Bank nie spełniał wymogu połączonego bufora.

7. Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Bank nie należał do banków systemowo ważnych.

8. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego

W Banku obowiązuje scentralizowany model zarządzania ryzykiem kredytowym. W celu zapewnienia odpowiedniej do profilu ryzyka jakości aktywów kredytowych Bank zarządza ryzykiem kredytowych w tym:

a) ryzykiem koncentracji zaangażowań w zakresie:
   - pojedynczych podmiotów oraz powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
   - tego samego sektora gospodarczego,
   - tego samego produktu/instrumentu finansowego,
   - tego samego rodzaju zabezpieczenia,
   - tego samego regionu geograficznego.
b) ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych
c) ryzykiem rezydualnym, w tym w szczególności ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

Jako ekspozycję przeterminowaną Bank uznaje ekspozycję za przeterminowaną, jeżeli przeterminowanie przekracza 90 dni w stosunku do pierwotnego terminu, a przeterminowanie przekracza w przypadku ekspozycji detalicznych 500 zł, a w przypadku pozostałych klas przeterminowana kwota przekracza 3 000 zł. Definicja ta jest stosowana dla celów rachunkowości.

Ekspozycjami zagrożonymi (z rozpoznaną utratą wartości) są należności poniżej standardu, wątpliwe i stracone zgodnie z kryteriami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16.12.2008 r. z późniejszymi zmianami. Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka, stosując dwa kryteria:

- kryterium terminowości – terminowość spłaty kapitału lub odsetek,
- kryterium ekonomiczne – badanie sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika (kredytobiorcy, poręczyciela).

Przeglądów oraz klasyfikacji ekspozycji kredytowych Bank dokonuje zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16.12.2008 r. z późniejszymi zmianami.
Zespół Monitoringu Ekspozycji Kredytowych zgodnie z obowiązującą w Banku strukturą organizacyjną dokonuje niezależnego monitoringu ekspozycji kredytowych.

Bank tworzy rezerwy celowe i odpisy aktualizujące na ryzyko związane z działalnością Banku w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do:

- kategorii "normalne" – w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych, w wysokości co najmniej 1.5% podstawy tworzenia rezerw celowych,
- kategorii "pod obserwacją" - 1.5 % podstawy tworzenia rezerw celowych ,
- kategorii "poniżej standardu" - 20 % podstawy tworzenia rezerw celowych,
- kategorii "wątpliwe" - 50 % podstawy tworzenia rezerw celowych,
- kategorii „stracone" - 100 % podstawy tworzenia rezerw celowych.

Wysokość tworzonych rezerw związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych zabezpieczeń prawnych ekspozycji.

Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości. Należności z rozpoznaną utratą wartości są

wyceniane na podstawie indywidualnej oceny uwzględniającej okres przeterminowania oraz warunki ekonomiczno-finansowe i przyjęte zabezpieczenia.
Należności bez utraty wartości w sytuacji normalnej są wyceniane portfelowo raz w miesiącu.
Należności bez utraty wartości w sytuacji pod obserwacją są wyceniane indywidualnie, w sposób opisany w należnościach zagrożonych.

Poniższa tabela przestawia wartość ekspozycji po zastosowaniu współczynników konwersji oraz średnią kwotę ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji w tys. zł.

Lp.	Poszczególne klasy ekspozycji	Wartość ekspozycji bilansowej i pozabilansowej 31.12.2018 r.	Wartość ekspozycji bilansowej i pozabilansowej średnia w 2018 r.
1.	ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	129 665	119 652
2.	ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	20 122	16 005
3.	ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	17 809	15 198
4.	ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0	0
5.	ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0	0
6.	ekspozycje wobec instytucji	184 911	168 997
7.	ekspozycje wobec przedsiębiorstw	121 183	123 232
8.	ekspozycje detaliczne	114 450	117 489
9.	ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	17 692	28 601
10.	ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	29 443	31 756
11.	ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	0
12.	ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0	0
13.	pozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne	0	0
14.	ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	0	0
15.	ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	8 560	3 109
16.	ekspozycje kapitałowe	7 113	7 572
17.	inne ekspozycje	27 026	29 631
	RAZEM	**678 426**	**661 242**

Rozkład geograficzny ekspozycji kredytowych

Koncentracja geograficzna portfela kredytowego wg wartości nominalnej na 31.12.2018 (w tys. zł)		
Podstawowy teren działania Banku (województwo Śląskie)	**wartość nominalna**	**304 101**
	ekspozycje w kategorii "normalne"	223 760
	ekspozycje w kategorii „ pod obserwacją"	37 455
	ekspozycje w kategorii "poniżej standardu"	4 064
	ekspozycje w kategorii "wątpliwe"	9 225
	ekspozycje w kategorii "stracone"	29 597
Rozszerzony teren działania Banku (województwo: Opolskie, Małopolskie, Świętokrzyskie, Łódzkie, Dolnośląskie)	**wartość nominalna**	**6 771**
	ekspozycje w kategorii "normalne"	3 576
	ekspozycje w kategorii "pod obserwacją"	1 645
	ekspozycje w kategorii "poniżej standardu"	0

	ekspozycje w kategorii "wątpliwe"	0
	ekspozycje w kategorii "stracone"	1 550
Pozostały teren działania Banku	**wartość nominalna**	**8 012**
	ekspozycje w kategorii "normalne"	7 498
	ekspozycje w kategorii "pod obserwacją"	0
	ekspozycje w kategorii "poniżej standardu"	0
	ekspozycje w kategorii "wątpliwe"	0
	ekspozycje w kategorii "stracone"	514

Rozkład ekspozycji w zależności od branży z podziałem na kategorie ekspozycji na 31.12.2018 r.(w tys. zł)

Branża	31.12.2018	Należności		Rezerwy celowe (od należności przeterminowanych)
		zagrożone	w tym przeterminowane	
Sekcja L (Nieruchomości)	51 109	400	0	0
Sekcja G (Handel)	48 592	20 083	16 242	10 269
Sekcja F (Budownictwo)	34 716	7 127	6 527	773
Sekcja C (Przetwórstwo przemysłowe)	23 779	4 450	4 401	4 528
Sekcja I (Zakwaterowanie)	19 283	1 166	804	0
Sekcja A (Rolnictwo)	18 972	1 752	1 752	2 371
Sekcja O (Administracja publiczna)	16 120	0	0	0
Sekcja K (Dział finansowa i ubezpieczeniowa)	14 062	412	412	759
Sekcja H (Transport)	13 926	422	0	0
Sekcja R (Kultura)	12 267	1	1	1
Sekcja Q (Ochrona zdrowia)	10 221	0	0	0
Sekcja M (Działalność profesjonalna, naukowa, techniczna)	9 332	1 391	1 161	1 275
Sekcja E (Dostawa wody)	6 419	0	0	0
Sekcja S (Pozostała dział. usługowa)	4 305	1 843	0	0
Sekcja P (Edukacja)	4 244	1 386	1 386	1 323
Sekcja B (Górnictwo)	3 874	145	145	186
Sekcja N (Działalność w zakresie usł. administrowania)	3 181	42	42	52
Sekcja J (Informacja i komunikacja)	3 040	128	0	0
Sekcja D (Energia)	1 894	0	0	0
Razem	**299 336**	**40 748**	**32 873**	**21 537**

Za branże istotne Bank uznaje następujące branże:

w tys. zł

Istotna branża	31.12.2018	Należności		Rezerwy celowe (od należności przeterminowanych)
		Zagrożone	w tym przeterminowane	
Sekcja L (Nieruchomości)	51 109	400	0	0
Sekcja G (Handel)	48 592	20 083	16 242	10 269
Sekcja F (Budownictwo)	34 716	7 127	6 527	773

Zestawienie rezydualnych terminów zapadalności dla wszystkich ekspozycji z podziałem na kategorie ekspozycji wraz z dodatkowymi szczególnymi podziałami w stosownych przypadkach.

w tys. zł.

Segmentacja podmiotowa	bez określ. terminu	1-7 dni	7dni-1 m-ca	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	1-3 lat	3-5 Lat	5-10 lat	10-20 lat	powyżej 20 lat
Należności od sektora finansowego	45 930	59 985	63 080	8 620	1 227	28	7 124	9 725	5 425	0	0
Należności od sektora niefinansowego	35 605	250	3 701	9 811	16 826	35 830	57 958	37 374	63 919	36 100	2 550
Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych	0	0	0	275	325	1 700	6 850	4 499	2 471	0	0
Papiery wartościowe	0	124 700	0	0	5 000	0	0	1 100	5 610	0	0

Uzgodnienie zmian korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości. Stan rezerw celowych ogółem w 2018 roku przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł

WYSZCZEGÓLNIENIE		31.12.2017r.	Zwiększenia rezerw	Wykorzystanie rezerw	Rozwiązanie rezerw	31.12.2018r.	
		Stan				Stan	Wymagany poziom rezerw
Należności normalne - Sektor niefinansowy		**149**	**98**		**68**	**179**	**179**
Należności pod obserwacją		**76**	**161**		**182**	**55**	**55**
-	Dla sektora finansowego						
-	Dla sektora niefinansowego	76	161		182	55	55
-	Dla sektora budżetowego						
Należności poniżej standardu		**484**	**508**		**974**	**18**	**18**
-	Dla sektora finansowego						
-	Dla sektora niefinansowego	484	508		974	18	18
-	Dla sektora budżetowego						
Należności wątpliwe		**59**	**296**		**286**	**69**	**69**
-	Dla sektora finansowego						
-	Dla sektora niefinansowego	59	296		286	69	69
-	Dla sektora budżetowego						
Należności stracone		**24 690**	**7 390**	**1 936**	**2 664**	**27 480**	**27 480**
-	Dla sektora finansowego						
-	Dla sektora niefinansowego	24 690	7 390	1 936	2 664	27 480	27480
-	Dla sektora budżetowego						
Rezerwy celowe ogółem		**25 458**	**8 453**	**1 936**	**4 174**	**27 801**	**27 801**

9. Aktywa wolne od obciążeń

Bank nie posiada składników aktywów traktowanych jako obciążone.

Poniższe informacje z zakresu aktywów obciążonych zostały przygotowane na podstawie Rozporządzenia Delegowanego Komisji Europejskiej nr 2017/2295 uzupełniającego CRR, dotyczącego regulacyjnych standardów technicznych ujawniania informacji na temat aktywów obciążonych i nieobciążonych.

Formularz A- Aktywa

		Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów nieobciążonych	Wartość godziwa aktywów nieobciążonych
		010	040	060	090
010	**Aktywa instytucji zgłaszającej**	0		**653 956**	
030	Instrumenty kapitałowe			**10 037**	
040	Dłużne papiery wartościowe			**132 106**	
070	w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych			**9 729**	
080	w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe			**2 246**	
090	w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe			**827**	
120	Inne aktywa			**511 813**	

Formularz B- Otrzymane zabezpieczenie

		Wartość godziwa otrzymanego obciążonego zabezpieczenia lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych	Nieobciążone
			Wartość godziwa otrzymanego zabezpieczenia lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych, które mogą zostać obciążone
		010	040
130	**Zabezpieczenia otrzymane przez instytucję zgłaszającą**	0	0
140	Kredyty na żądanie		
150	Instrumenty kapitałowe		
160	Dłużne papiery wartościowe		
220	Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie		
230	Inne zabezpieczenia otrzymane		**175 630**
240	**Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obligacje zabezpieczone lub papiery typu ABS**	0	0

Formularz C- Źródła obciążenia

		Odpowiadające zobowiązania, zobowiązania warunkowe i udzielone pożyczki papierów wartościowych	Aktywa, zabezpieczenia otrzymane i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery typu ABS
		010	030
010	**Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych**		**0**

Dane liczbowe zostały wyliczone jako średnia sum czterech wartości na koniec kwartałów w ciągu poprzednich 12 miesięcy.

10. Korzystanie z ECAI

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Bank nie korzystał z usług zewnętrznej firmy ratingowej.

11. Ekspozycja na ryzyko rynkowe

W Banku ryzyko rynkowe ogranicza się do ryzyka walutowego. Zarządzanie ryzykiem walutowym odbywa się w oparciu o Politykę zarządzania ryzykiem walutowym i Instrukcję zarządzania ryzykiem walutowym.

Ryzyko walutowe to niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian kursów walutowych na sytuację Banku, w tym jego wynik finansowy i fundusze własne, wynikające z utrzymywania otwartych pozycji w walutach obcych, powstających w związku z dokonywanymi transakcjami walutowymi.

Celem zarządzania ryzykiem walutowym jest:

- Ograniczenie negatywnego wpływu zmian parametrów rynkowych kursów walut na wyniki finansowe Banku, przy stałym dążeniu do zwiększania obrotów dewizowych i pełnego zaspokojenia potrzeb klientów w zakresie obsługi dewizowej.
- Utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie przekraczającej 2% funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.
- Dążenie w toku zawieranych transakcji walutowych, do wypracowania założonego w planie wyniku finansowego, przy jednoczesnym utrzymaniu ekspozycji na ryzyko walutowe na poziomie zaakceptowanym przez Radę Nadzorczą i Zarząd Banku.

Działalność Banku w zakresie operacji dewizowych przejawia się w głównej mierze poprzez realizację transakcji na zlecenie klientów. Bank uzyskuje przede wszystkim wyniki z działalności prowadzonej na rzecz klientów Banku oraz w niewielkiej wysokości z działalności na własny rachunek (odsetki od lokowanych nadwyżek). Zespół księgowości i rozliczeń, który kontroluje pozycję walutową w toku rozliczania transakcji, dąży do ograniczania ryzyka walutowego m.in. poprzez równoważenie pozycji walutowych w ramach ustanowionych limitów indywidualnych netto dla każdej analizowanej waluty LN oraz limitu całkowitej pozycji walutowej LPC.
Odpowiedzialność za ryzyko walutowe, w tym zadania związane z pomiarem, raportowaniem i kontrolą ryzyka przypisana jest Departamentowi Ryzyk Bankowych.
Kluczowe elementy procesu kontroli ryzyka obejmują nadzór sprawowany przez Radę Nadzorczą i Zarząd Banku, Komitet Zarządzania Ryzykiem, Komórkę Kontroli Instytucjonalnej, a także system limitów i system informacji zarządczej.

Pomiar ryzyka walutowego dokonywany jest codziennie. Do wyliczenia jego poziomu wyznaczane są pozycje walutowe dla poszczególnych walut oraz pozycja całkowita dla wszystkich walut łącznie, przeliczone na PLN po kursie średnim NBP. Wyliczenia pozycji dokonywane są zgodnie z obowiązującymi wytycznymi Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz Komisji Nadzoru Finansowego.

Poziom ekspozycji Banku na ryzyko walutowe ograniczony jest obowiązującym systemem limitów. Limity wewnętrzne, których wysokość, zasady wyliczania, monitorowania i kontroli określone są w Instrukcji zarządzania ryzykiem walutowym, zatwierdza Zarząd Banku. W ramach monitoringu ekspozycji Banku na ryzyko walutowe, codziennej wycenie podlegają pozycje walutowe oraz poziom wykorzystania limitów:

- limit pozycji walutowej całkowitej Banku (LPC),
- wewnętrzny, ostrożnościowy limit pozycji walutowej całkowitej(WLPC)
- indywidualne limity wysokości pozycji walutowych netto w walutach: USD, EUR, CHF, GBP, CZK i SEK odpowiadające sumie operacji otwartych i nie zamkniętych na koniec danego dnia roboczego w każdej walucie obcej oddzielnie (LN).

Całkowita otwarta pozycja walutowa na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosła 16.9 tys. zł. Relacja całkowitej pozycji walutowej do funduszy własnych Banku na koniec 2018 r. ukształtowała się na niskim poziomie 0,04 %. Limity ograniczające ryzyko walutowe nie zostały przekroczone, nie wystąpił wymóg z tytułu ryzyka walutowego.
Na 31.12.2018r. aktywa walutowe w wysokości 4 599 tys. zł stanowiły 0,68% sumy bilansowej, pasywa walutowe w wysokości 4 587 tys. zł stanowiły 0,69% sumy bilansowej.
Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych, dokonujące pomiaru wpływu otwartych pozycji walutowych na wynik z pozycji wymiany i fundusze własne, w wyniku zmiany wszystkich kursów walutowych o 30%.
Realizując założenia Polityki zarządzania ryzykiem walutowym, Bank monitoruje ekspozycję Banku na ryzyko walutowe, poprzez dzienną wycenę pozycji walutowych i kontrolę limitów, określających akceptowany przez Bank poziom ryzyka walutowego.

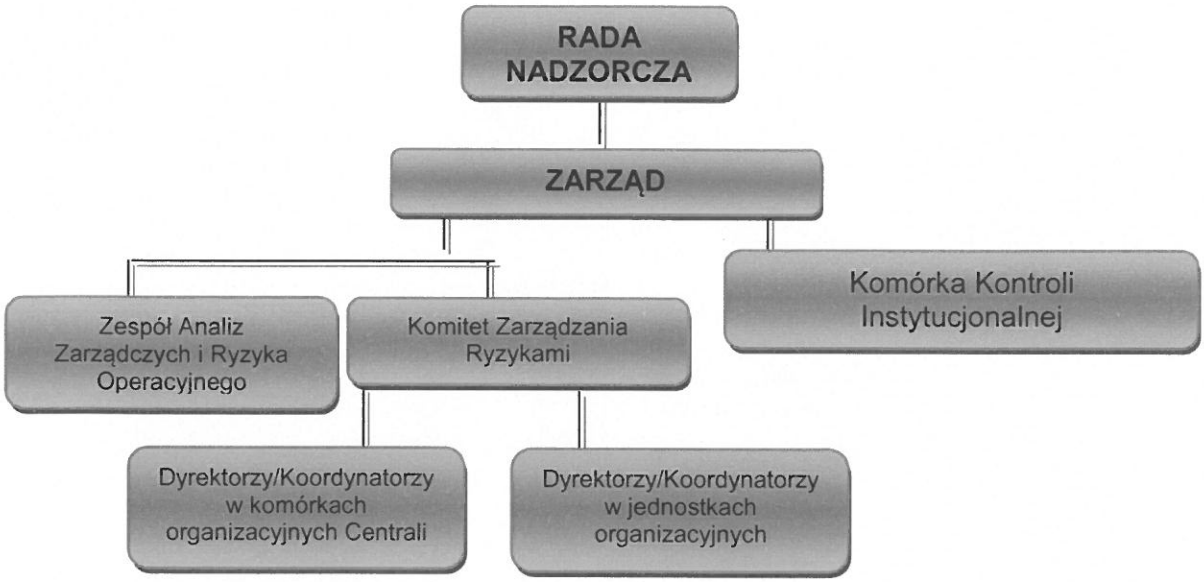
Bank nie prowadzi działalności handlowej oraz rozliczeń z nierezydentami, stąd też nie występuje narażenie na ryzyko kraju rozumiane jako możliwość wystąpienia strat związanych z operacjami Banku wobec nierezydentów, które wynikają z sytuacji w kraju nierezydenta.
Zarządzanie ryzykiem walutowym objęte jest systemem mechanizmów kontrolnych uwzględniających wszystkie elementy tego procesu, a zwłaszcza narzędzia pomiaru, ocenę realizacji polityki Banku, system kompetencji i odpowiedzialności, mechanizmy informacyjno-sprawozdawcze.

12. Ryzyko operacyjne

System zarządzania ryzykiem operacyjnym w Orzesko-Knurowskim Banku Spółdzielczym oparty jest o obowiązujące od 1 stycznia 2014 r. przepisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 575/2013 CRR z dnia 26 czerwca 2013 r. z późniejszymi zmianami oraz zgodnie ze znowelizowaną Rekomendacją M ze stycznia 2013 r., co w szczególności przejawia się jasnym określeniem kompetencji i zadań w zakresie nadzorowania i kontroli systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, jak również w zakresie realizacji procesu zarządzania tym ryzykiem.
Podstawy funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym wyznaczają:

1. Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym, w której określono istotę i cel zarządzania ryzykiem operacyjnym.
2. Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym – zawierająca opis struktury organizacyjnej oraz model procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku.

Poniżej przedstawiona została struktura zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Skuteczne zarządzanie ryzykiem operacyjnym Banku realizuje następująca struktura organizacyjna:

1) Rada Nadzorcza Banku,
2) Zarząd Banku,
3) Komitet Zarządzania Ryzykami,
4) Zespół Analiz Zarządczych i Ryzyka Operacyjnego,
5) Komórka Kontroli Instytucjonalnej,
6) pozostałe jednostki i komórki organizacyjne Banku.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz redukowanie tego ryzyka i jest realizowany w sposób ciągły, w oparciu o Instrukcję zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Ryzyko operacyjne Banku jest identyfikowane ex ante (straty potencjalne) poprzez samoocenę ryzyka oraz ex post (straty rzeczywiste) poprzez rejestrację incydentów i zdarzeń operacyjnych. Poziom rzeczywistego ryzyka operacyjnego jest mierzony za pomocą analizy wysokości strat oraz częstości zdarzeń, a także wartości Kluczowych Wskaźników Ryzyka Operacyjnego (KRI), przy czym limity dotkliwości/częstości zdarzeń oraz definicje wskaźników podlegają weryfikacji zgodnie ze zmianami profilu ryzyka operacyjnego Banku.

Poziom ryzyka operacyjnego jest monitorowany we wszystkich obszarach działania Banku charakteryzujących się wysoką podatnością na to ryzyko.

System raportowania poziomu ryzyka operacyjnego obejmuje informację miesięczną dla Zarządu i kwartalną dla Rady Nadzorczej Banku na temat narażenia Banku na ryzyko operacyjne. Informacja ta zawiera:

- analizę strat poniesionych przez Bank z tytułu zrealizowanego ryzyka operacyjnego ze szczególnym uwzględnieniem strat istotnych,
- ocenę ryzyka poprzez pomiar prawdopodobieństwa częstości i dotkliwości strat,
- informacje nt. ryzyka prawnego, ryzyka wynikającego z umów o powierzaniu czynności podmiotom zewnętrznym, ryzyka braku zgodności oraz skarg i reklamacji Klientów,
- mapę ryzyka,
- analizę wartości i limitów Kluczowych Wskaźników Ryzyka Operacyjnego (KRI),
- testy warunków skrajnych,
- analizę zdarzeń zewnętrznych,
- zalecenia służące redukcji ryzyka.

W poniższej tabeli przedstawiono straty potencjalne i rzeczywiste brutto (przed pomniejszeniem o wszelkie kwoty odzyskane) w roku 2018 oraz ich strukturę. W porównaniu do roku 2017 nastąpił wzrost strat o 207.13% i 40.7% strat zostało odzyskanych.

Numer ref. rodzaju zdarz.	Rodzaj zdarzenia	Razem 2018	
		Wartość straty w tys. zł	Struktura w %
1	Oszustwo wewnętrzne	0	0.0
2	Oszustwo zewnętrzne	45	5.1
3	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	133	14.9
4	Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	628	70.3
5	Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	29	3.2
6	Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemów	11	1.2
7	Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	47	5.3
Razem		893	100.0

Bank wylicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego metodą wskaźnika bazowego.
W roku 2018 wymóg kształtował się na poziomie 3 586 tys. zł i był niższy o 0.8% niż w roku 2017.
Bank stosuje następujące metody ograniczania ryzyka operacyjnego (oraz łagodzenia skutków zrealizowania tego ryzyka):

a) modyfikowanie wewnętrznych aktów normatywnych w aspekcie redukowania ryzyka operacyjnego do poziomu akceptowanego,
b) rozszerzone monitorowanie ryzyka operacyjnego w sytuacjach stwarzających realne zagrożenie przekroczenia wartości progowych akceptowanego poziomu ryzyka operacyjnego,
c) przenoszenie odpowiedzialności (outsourcing),
d) zabezpieczenia fizyczne ludzi, pomieszczeń, sprzętu, dokumentów i informacji.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku jest wspierany przez Aplikację Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym (AZRO).
Ponadto Bank w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem operacyjnym przestrzega Polityki zgodności, Polityki bezpieczeństwa informacji, Polityki kadrowej, które są ściśle powiązane z ryzykiem operacyjnym.
Straty potencjalne i rzeczywiste brutto z tytułu ryzyka operacyjnego w 2018 roku w kwocie 893 tys. zł pozostały na poziomie umiarkowanym - stanowiły 2.30% funduszy własnych wg stanu na dzień 31.12.2018 r. oraz 24.92% wartości wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego obowiązującego w roku 2018. Straty mieściły się w ustalonym rocznym limicie dotkliwości (tzn. do 1 070 tys. zł) i nie stwarzały istotnych zagrożeń dla sytuacji finansowej Banku.

13. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku OK Bank Spółdzielczy posiadał ekspozycje kapitałowe zaklasyfikowane wyłącznie do portfela bankowego.

Nabyte przez Bank instrumenty kapitałowe przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	wartość bilansowa (w tys. zł)
Akcje BPS S.A.	5 490
Obligacje BPS SA zaliczone do funduszy własnych BPS SA	1 607
Udziały w pozostałych jednostkach	3
Udziały w SSOZ BPS	13

Zaangażowanie kapitałowe Banku wobec BPS SA na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosło 7 097 tys. zł, co stanowiło 21.21% kapitałów podstawowych Tier I Banku.

Bank angażował wolne środki w następujące aktywa finansowe:

- dostępne do sprzedaży,
- utrzymane do terminu zapadalności.

Szczegółowe informacje na temat dłużnych papierów wartościowych zawiera Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego za rok 2018.

14. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej odbywa się w oparciu o Politykę zarządzania ryzykiem stopy procentowej i Instrukcję zarządzania ryzykiem stopy procentowej.
W Banku występują cztery podstawowe rodzaje ryzyka stopy procentowej:

1. Ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania – odnosi się przede wszystkim do portfela bankowego i wyraża się w zagrożeniu przychodów Banku, przede wszystkim odsetkowych, w sytuacji niekorzystnych zmian stóp procentowych lub istotnej zmiany struktury przeszacowania pozycji w bilansie powodującej zmiany w wyniku z tytułu odsetek.
2. Ryzyko bazowe – Bank narażony jest na ryzyko bazowe, z tytułu posiadania po stronie aktywów i pasywów produktów bankowych indeksowanych do stopy redyskonta weksli i stawek rynku międzybankowego. Pomimo, iż produkty te mają jednocześnie te same okresy przeszacowania występuje niedoskonałe powiązanie (korelacja) stóp procentowych generujących przychody i koszty odsetkowe.
3. Ryzyko krzywej dochodowości – polega na zmianie relacji pomiędzy stopami procentowymi odnoszącymi się do różnych terminów, a dotyczącymi tego samego indeksu lub rynku.
4. Ryzyko opcji klienta – wynika z wpisanych w produkty bankowe opcji klienta, które mogą być zrealizowane w następstwie zmian stóp procentowych. Instrumenty zawierające opcje klienta są na ogół najbardziej typowe dla działalności bankowej usytuowanej w portfelu bankowym. Obejmują one kredyty dające kredytobiorcy prawo spłaty przed terminem części lub całości kredytu oraz różnego typu depozyty, pozwalające deponentom wycofać środki w dowolnym momencie. Opcje klienta są na ogół realizowane, gdy stanowi to korzyść dla ich posiadacza i nie jest korzystne dla sprzedającego takie opcje.

Celem strategicznym zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

a) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
b) podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
c) codzienna realizacja polityki stóp procentowej w procesie sprzedaży produktów bankowych.

W Banku występuje ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisana pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym.
Bank monitoruje poziom ryzyka stopy procentowej poprzez analizę ryzyka luki i struktury bilansu Banku w zakresie stawek bazowych, w połączeniu z ustalanym na dany rok obrachunkowy przez Zarząd Banku limitem dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego. Pomiar ryzyka odbywa się w cyklach miesięcznych i jest prezentowany na posiedzeniach KZR

oraz na posiedzeniach Zarządu Banku.
W celu prawidłowego monitoringu ryzyka stopy procentowej, Bank prowadzi ponadto analizy symulacyjne, z uwzględnieniem scenariusza szokowego.
Metody pomiaru ryzyka stopy procentowej stosowane w Banku:

- analiza i pomiar ryzyka stopy procentowej metodą luki niedopasowania terminów przeszacowania,
- symulacje możliwego wpływu zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku i poziom funduszy własnych,
- analiza ryzyka bazowego, krzywej dochodowości i ryzyka opcji klienta.

Struktura zarządzania ryzykiem stopy procentowej:

W zarządzanie ryzykiem stopy procentowej zaangażowane są następujące organy oraz komórki organizacyjne:

1. Rada Nadzorcza
2. Zarząd Banku

Pozostałe organy oraz komórki organizacyjne Banku zaangażowane w zarządzanie ryzykiem stopy procentowej:

1. Komitet Zarządzania Ryzykami,
2. Departament Ryzyk Bankowych,
3. Główny Księgowy;
4. Komórka Kontroli Instytucjonalnej,
5. Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne Banku w ramach zadań przypisanych w Regulaminie organizacyjnym Banku i Instrukcji zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Departament Ryzyk Bankowych monitoruje następujące limity związane z ryzykiem stopy procentowej:

1. Limit skumulowanej luki przeszacowania
2. Limity dotyczące struktury aktywów i pasywów wrażliwych na ryzyko stopy procentowej
3. Limit dotyczący zmian wyniku odsetkowego netto
4. Limit dotyczący ryzyka niedopasowania terminów przeszacowania
5. Limit dotyczący ryzyka bazowego
6. Limit dotyczący ryzyka krzywej dochodowości
7. Limit dotyczący ryzyka opcji Klienta
8. Limity długoterminowe
9. Limit niedopasowania w przedziale przeszacowania do 12 miesięcy
10. Limit rozpiętości pomiędzy marżą odsetkową a marżą graniczną

W przypadku znaczącego przekroczenia dopuszczalnego limitu Zarząd podejmuje działania zmierzające do redukcji potencjalnego poziomu ryzyka stopy procentowej. Decyzje te, w zależności od rodzaju niedopasowania między aktywami i pasywami, winny dotyczyć:

- zmiany struktury terminowej aktywów/pasywów pod względem przeszacowania,
- zmiany struktury aktywów/pasywów pod względem stawki bazowej,
- zmiany struktury produktowej w aktywach/pasywach,
- zmiany oprocentowania aktywów /pasywów,
- zmiany w zakresie stawek prowizji i opłat.

Na dzień 31.12.2018 r.:

- aktywa oprocentowane wyniosły 597 555 tys. zł, pasywa oprocentowane wyniosły 540 121 tys. zł,
- średnie oprocentowanie aktywów wyniosło 3.30%, pasywów 1.22%,
- Bank posiadał nadwyżkę aktywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych nad pasywami wrażliwymi na te zmiany w wysokości 57 434 tys. zł, co stanowi 8.61% wartości bilansowej aktywów, w przedziale do 12 miesięcy luka skumulowana była dodatnia i wyniosła 55 813 tys. zł.

Bank przeprowadza testy warunków skrajnych zgodnie z przyjętą metodyką w zakresie:

- **ryzyka niedopasowania terminów przeszacowania** – Bank wylicza zmiany dochodu odsetkowego na skutek występującego niedopasowania pomiędzy aktywami

i pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych w przedziałach przeszacowania do 12 miesięcy, przy założonej zmianie stóp procentowych o 100 pb. i 200 pb., przy czym w obliczeniach przyjmuje się ograniczone możliwości zmian stóp procentowych, wynikających z niższego poziomu stóp procentowych poszczególnych pozycji aktywów i pasywów, niż zakładana skala zmian stóp procentowych oraz wynikających ze wskaźników zmian w stosunku do stopy referencyjnej.

- **ryzyka bazowego -** poprzez zestawienie skumulowanych luk niedopasowania według poszczególnych stawek bazowych, wykonując analizę uwzględnia się mnożniki występujące w formułach oprocentowania, korygujące wartość danej stawki bazowej, do obliczeń Bank przyjmuje następujące stawki bazowe (stopy referencyjne):
  1) stopę redyskontową weksli przyjmowanych od banków do redyskonta przez Narodowy Bank Polski; łącznie ze stopą redyskonta uwzględnia się pozostałe stopy podstawowe NBP,
  2) stawkę WIBID / WIBOR; w grupie tej uwzględnia się również pozycje powiązane z rentownością bonów skarbowych, jako stawki o bardzo zbliżonym charakterze,
  3) stawkę EURIBOR/LIBOR, łącznie z innymi stawkami rynku walutowego stosowanymi dla instrumentów/produktów w walutach obcych.

  Bank określa otwartą pozycję (w wartości bezwzględnej) w niedopasowaniu aktywów i pasywów odsetkowych o oprocentowaniu zmiennym dla każdej ze stawek bazowych. Zakłada się szokowe niedopasowanie zmiany stawek bazowych o 35 punktów bazowych.
- **ryzyka krzywej dochodowości** – poprzez sporządzenie luki pomiędzy aktywami i pasywami oprocentowanymi indeksowanymi do stawek WIBID/WIBOR oraz rentowności bonów 52-tygodniowych i dokonuje badania wpływu niekorzystnych zmian kształtu krzywej dochodowości na wynik odsetkowy poprzez obliczenie sumy iloczynów wielkości luki w danym przedziale przeszacowania oraz odpowiedniej, założonej zmiany stopy procentowej, z jednoczesnym uwzględnieniem średniego czasu trwania danej luki.

Dodatkowo Bank dokonuje również analizy poziomu wykorzystywania opcji klienta poprzez ocenę stopnia zrywalności depozytów i stopnia spłacalności przed terminem kredytów.
Jako znaczący poziom wykorzystania opcji klienta uznaje się sytuację gdy:

1) zrywalność przed terminem depozytów w analizowanym miesiącu przekroczy poziom 5% kwoty depozytów ogółem, przy czy nie uważa się depozytu za zerwany przed terminem w przypadku jego wycofania w ciągu 7 dni od daty odnowienia lub
2) łączna kwota kredytów spłacanych przed terminem w analizowanym miesiącu przekroczy 5% kwoty kredytów w sytuacji normalnej i pod obserwacją, przy czym za przedterminową spłatę kredytu uznaje się przypadek, gdy wyprzedzenie w stosunku do ustalonego (umownego) harmonogramu spłat wynosi co najmniej 30 dni.

Testy warunków skrajnych dla poszczególnych ryzyk na dzień 31.12.2018 r. przedstawiają się następująco:

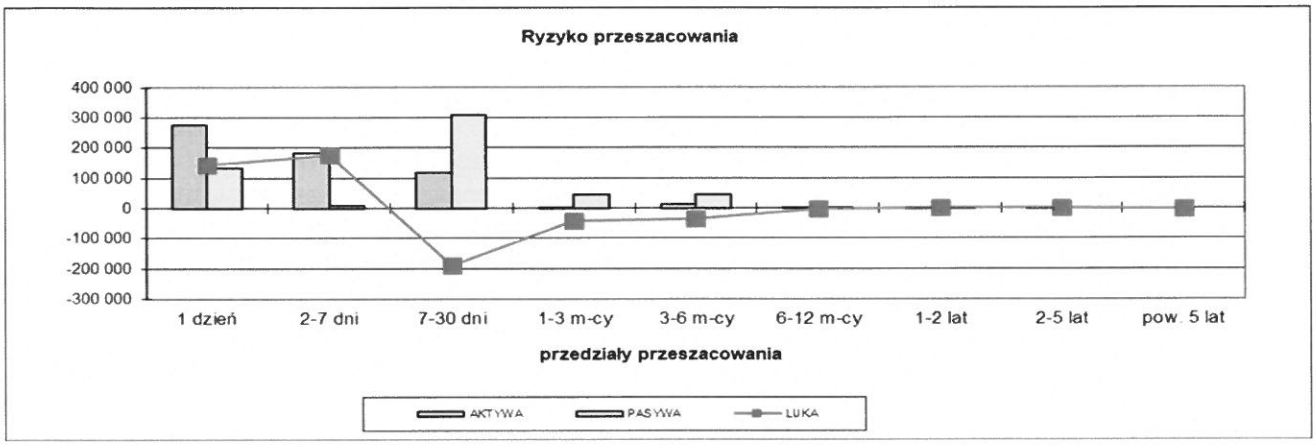
- limit dotyczący zmian wyniku odsetkowego netto (TWS) – w odniesieniu do wyniku odsetkowego netto jaki Bank uzyska w skali 12 miesięcy:
  - zarówno przy założonym spadku jak i wzroście stóp procentowych o 100 pb. zmiana dochodu przekroczyła wartość graniczną dopuszczalnego poziomu apetytu na ryzyko zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą w wysokości 15% wyniku odsetkowego netto i wyniosła odpowiednio 16.56% przy założonym spadku stóp procentowych – poziom wykorzystania limitu 110.44% i 15.94% przy założonym wzroście stóp procentowych – poziom wykorzystania limitu 106.31%
- limit dotyczący ryzyka niedopasowania terminów przeszacowania (TWS):
  - przy założonym spadku stóp procentowych o 200 pb ustanowiony limit w wysokości 10% funduszy własnych został przekroczony, zarówno w zakresie poziomu wykorzystania zatwierdzonego przez Zarząd w wysokości 90 % oraz w zakresie apetytu na ryzyko zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą w wysokości 100% - poziom wykorzystania stanowił 12.73% funduszy własnych. W związku z przekroczeniem poziomu wykorzystania limitu pow. wartości 10 % funduszy własnych wymóg kapitałowy na ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej uległ podwyższeniu o 10 % i stanowił 5 441 tys. zł,

- przy założonym wzroście stóp procentowych o 200 pb poziom wykorzystania ustanowionego limitu przekroczył również dopuszczalny poziom zatwierdzony przez Zarząd i Radę Nadzorczą – zmiana dochodu stanowiła 10.75% funduszy własnych.
- Limit rozpiętości pomiędzy marżą odsetkową a marżą kształtował się poniżej zatwierdzonego minimalnego poziomu 100% i wyniósł 63.30%.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie luki stopy procentowej wg stanu na 31.12.2018 r.

Ryzyko przeszacowania

w tys. zł		przedziały przeszacowania								
	RAZEM	1 dzień	2-7 dni	7-30 dni	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	1-2 lat	2-5 lat	pow. 5 lat
AKTYWA	597 555	276 023	184 654	116 984	3 151	10 800	2 488	2 510	945	0
PASYWA	540 121	132 390	7 015	307 573	43 902	44 770	2 637	1 834	0	0
LUKA	**57 434**	**143 633**	**177 639**	**-190 589**	**-40 751**	**-33 970**	**-149**	**676**	**945**	**0**
LUKA skum.		**143 633**	**321 272**	**130 683**	**89 932**	**55 962**	**55 813**	**56 489**	**57 434**	**57 434**

15. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Bank nie posiadał ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne.

16. Polityka w zakresie wynagrodzeń

Zasady ustalenia wynagrodzenia dla osób zajmujących stanowiska kierownicze w oparciu o Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017r. zostały określone w załączniku do Polityki wynagrodzeń, tj. w Polityce zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Orzesko-Knurowskim Banku Spółdzielczym z siedzibą w Knurowie.
Niniejsza Polityka określa zasady ustalania, wypłacania i monitorowania zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Orzesko-Knurowskim Banku Spółdzielczym z siedzibą w Knurowie. Wprowadzenie Polityki ma na celu wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem oraz realizacji strategii działalności i ograniczenie konfliktu interesu.
Ustalenie zasad i realizacji polityki kadrowej, wynagradzania należy do kompetencji Zarządu Banku. Do kompetencji Rady Nadzorczej należy ustalanie warunków umów regulujących stosunek pracy lub inny stosunek prawny łączący członków Zarządu Banku z bankiem, w szczególności w zakresie wynagrodzeń.
Rada Nadzorcza Uchwałą nr 5/1/2012 zatwierdziła zasady ustalania premii członków Zarządu. Wprowadzono Komitet ds. wynagrodzeń pomimo tego, że Bank nie jest zobligowany do powołania takiego Komitetu.

Komitet ds. wynagrodzeń składa się z członków Rady Nadzorczej. W skład Komitetu ds. wynagrodzeń wchodzą 3 osoby wybrane przez członków Rady Nadzorczej.
Stosunek stałych składników wynagrodzenia do składników zmiennych, ustalony zgodnie z art. 94 ust. 1 lit. g) dyrektywy36/2013 - składnik zmienny nie przekracza 100 % stałego składnika łącznego wynagrodzenia każdej osoby.
Bank nie stosuje polityki odraczania płatności i wynagrodzenia w postaci nabywania uprawnień do papierów wartościowych, a także innych świadczeń niepieniężnych.
Rada Nadzorcza omawiała zagadnienia oceny polityki wynagrodzeń w 2018 roku co najmniej jeden raz.
Prawidłowość wdrożenia Polityki zmiennych składników wynagrodzeń podlega co roku przeglądowi przez Komórkę ds. zgodności i Komórkę kontroli instytucjonalnej. Raport prezentowany jest Radzie Nadzorczej.
Przyznane menadżerowi zmienne składniki wynagrodzeń, wypłacane mogą być na podstawie następujących zasad:

1) **60%** (sześćdziesiąt procent) wynagrodzenia zmiennego jest przyznawane i wypłacane, niezwłocznie po jego przyznaniu pracownikowi, którego działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku;
2) **40%** (czterdzieści procent) wynagrodzenia zmiennego jest przyznawane warunkowo i wypłacane z odroczeniem.

W przypadku, gdy za dany rok, całkowite wynagrodzenie zmienne pracownika, którego działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku jest wyższe niż 50 tys. zł, wynagrodzenie zmienne, może być przyznane i wypłacane na następujących zasadach:

1) **40%** (czterdzieści procent) wynagrodzenia zmiennego jest przyznawane i wypłacane, niezwłocznie po jego przyznaniu pracownikowi, którego działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku;
2) **60%** (sześćdziesiąt procent) wynagrodzenia zmiennego jest przyznawane warunkowo i wypłacane jest z odroczeniem.

Wynagrodzenie zmienne, o którym mowa powyżej wypłacane jest w gotówce.

Zmienne wynagrodzenie w częściach przyznanych warunkowo, może być przyznane pracownikowi, którego działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku jedynie pod warunkiem pozytywnej oceny jego pracy. W przypadku negatywnej oceny pracy pracownika, którego działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku za dany okres, traci on prawo do tej części warunkowo przyznanego wynagrodzenia zmiennego.

Przyznanie zmiennych składników wynagrodzenia, ma charakter uznaniowy, Rada Nadzorcza lub Zarząd (odpowiednio) może podjąć decyzję odpowiednio o przyznaniu lub o braku wypłaty tego wynagrodzenia.

Stosując zasadę proporcjonalności w przypadku gdy zmienny składnik nie przekracza 10% łącznego wynagrodzenia zasadniczego i łączne wynagrodzenie pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku nie spowoduje przekroczenia wielkości planowanej na wynagrodzenia w planie ekonomiczno-finansowym na dany rok wynagrodzenie zmienne może nie podlegać odroczeniu.

W Banku osobami objętymi Polityką zmiennych składników wynagrodzeń są osoby zatrudnione na stanowiskach:

1) Członek Zarządu,
2) Dyrektor Departamentu Rachunkowości,
3) Dyrektor Departamentu Wierzytelności Trudnych,
4) Główny Księgowy Banku,
5) Kierownik Zespołu Analityków Transakcji Kredytowych,
6) Kierownik Zespołu Procedur Produktowych,
7) Kierownik Zespołu Weryfikatorów Transakcji Kredytowych,
8) n/w osoby odpowiedzialne za funkcje kontrolne II linii w Banku:
   a) pracownik Komórki ds. Zgodności,
   b) pracownik Komórki kontroli instytucjonalnej,
   c) Dyrektor Departamentu Ryzyk Bankowych,
   d) Kierownik Zespołu analiz zarządczych i ryzyka operacyjnego.

Rada Nadzorcza dokonuje oceny efektów pracy członków Zarządu za dany rok oraz łącznej oceny efektów pracy z ostatnich trzech lat, w formie uchwały, w terminie 30 dni kalendarzowych po zatwierdzeniu przez Zebranie Przedstawicieli rocznego sprawozdania finansowego Orzesko-Knurowskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Knurowie .

Ocenę efektów pracy pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku nie będących członkami Zarządu za dany rok kalendarzowy stanowi ocena pracownicza dokonana przez bezpośredniego przełożonego.

Informacje ilościowe dotyczące zmiennych i stałych składników wynagradzania stanowisk kierowniczych

Tabela poniżej przedstawia informacje dotyczące wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w O.K. Banku Spółdzielczym.

w tys. zł

Wyszczególnienie	Rok 2018
Wynagrodzenie ogółem	**10 366**
Wynagrodzenie stałe	9 982
Wynagrodzenie stałe osób objętych zmiennymi składnikami wynagrodzenia	1 978
Wynagrodzenie zmienne ogółem	384
Wynagrodzenie zmienne osób objętych polityką zmiennych składników wynagrodzeń w tym:	245
wypłacone w 2018 roku	81
odroczone	59
Ilość osób objętych polityką zmiennych składników wynagrodzeń	14

Wynagrodzenie zmienne osób objętych polityką zmiennych składników wynagrodzeń stanowi 2.36% wynagrodzenia ogółem za 2018 rok. Wynagrodzenie zmienne wypłacone w 2018 roku do wynagrodzenia ogółem osób objętych polityką zmiennych składników wynagrodzeń stanowi 3.64%.

Liczba osób, które otrzymały wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR w danym roku obrachunkowym– nie dotyczy.

17. Dźwignia finansowa

Wskaźnik dźwigni finansowej wyznaczony został zgodnie z przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, Rozporządzeniem delegowanym Komisji 2015/62 z dnia 10 października 2014 r. zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 575/2013 w odniesieniu do wskaźnika dźwigni oraz Rozporządzenie wykonawcze Komisji 2016/200 ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady 575/2013.
Dźwignia finansowa oznacza względną – w stosunku do funduszy własnych – wielkość posiadanej przez Bank całkowitej kwoty ekspozycji z tytułu aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań.

Wskaźnik dźwigni jest kalkulowany zarówno w odniesieniu do aktualnego kapitału Tier I, jak i według definicji przejściowej kapitału Tier I.
Wskaźnik dźwigni finansowej określony w Rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych - formularz do celów ujawnienia informacji.

Dzień odniesienia :	2018-12-31
Nazwa podmiotu :	Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z siedzibą w Knurowie
Poziom stosowania :	Indywidualny

Tabela LRSum: Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni na dzień 31.12.2018 r. (w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota mająca zastosowanie
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	664 194
2	Korekta z tytułu jednostek objętych konsolidacją na potrzeby rachunkowości, ale nieobjętych zakresem konsolidacji regulacyjnej	-
3	(Korekta z tytułu aktywów powierniczych ujętych w bilansie zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, ale wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 13 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	-
4	Korekta z tytułu instrumentów pochodnych	-
5	Korekta z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (SFT)	-
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych	13 447
EU-6a	(Korekta z tytułu ekspozycji wewnątrz grupy wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	-
EU-6b	(Korekta z tytułu ekspozycji wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	-
7	Inne korekty	-97
8	**Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni**	**677 544**

Tabela LRCom: Wspólne ujawnienie wskaźnika dźwignia dzień 31.12.2018 r. (w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w Rozporządzeniu w sprawie wymogów
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i transakcji finansowych z użyciem papierów wartościowych).		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	664 194
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-97
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	664 097
Ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych		
4	Koszt odtworzenia związany z wszystkimi transakcjami na instrumentach pochodnych (tj. z pominięciem kwalifikującego się zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce)	
5	Kwoty narzutu w odniesieniu do potencjalnej przyszłej ekspozycji związanej z wszystkimi transakcjami na instrumentach pochodnych (metoda wyceny według wartości rynkowej)	
EU-5a	Ekspozycja obliczona według metody wyceny pierwotnej ekspozycji	
6	Ubruttowienie zapewnionego zabezpieczenia instrumentów pochodnych, jeżeli odliczono je od aktywów bilansowych zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	
7	(Odliczenia aktywów wierzytelności w odniesieniu do zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce zapewnionego w transakcjach na instrumentach pochodnych	
8	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym	
9	Skorygowana skuteczna wartość nominalna wystawionych kredytowych instrumentów pochodnych	
10	(Skorygowana skuteczna wartość nominalna kompensat i odliczeń narzutów w odniesieniu do wystawionych kredytowych instrumentów pochodnych	
11	Całkowite ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych (suma wierszy 4–10)	
Ekspozycje z tytułu transakcji finansowych z użyciem papierów wartościowych		
12	Aktywa z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych brutto (bez uwzględnienia kompensowania), po korekcie z tytułu transakcji księgowych dotyczących sprzedaży	
13	(Skompensowane kwoty zobowiązań gotówkowych i wierzytelności gotówkowych w odniesieniu do aktywów z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych brutto)	
14	Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta w odniesieniu do aktywów z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych	
EU-14a	Odstępstwo dotyczące transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych: Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta zgodnie	

	z art. 429b ust. 4 i art. 222 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		
15	Ekspozycje z tytułu transakcji zawieranych poprzez pośrednika		
EU-15a	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym)		
16	Całkowite ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (suma wierszy 12–15a)		
Inne ekspozycje pozabilansowe			
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	26 908	
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	-13 461	
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17 i 18)	13 447	
Ekspozycje wyłączone zgodnie z art..429 ust.7 i 14 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe pozabilansowe)			
EU-19a	(Wyłączenie ekspozycji wewnątrz grupy (na zasadzie nieskonsolidowanej) zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowych i pozabilansowych))		
EU-19b	(Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe))		
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		**" w pełni wdrożone"**	**"przejściowa"**
20	Kapitał Tier 1	33 466	34 449
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a i EU-19b)	677 544	677 544
Wskaźnik dźwigni			
22	**Wskaźnik dźwigni**	**4.94%**	**5.08%**
Wybór przepisów przejściowych i kwota wyłączonych pozycji powierniczych			
EU-23	Wybór przepisów przejściowych na potrzeby określenia miary kapitału	wg w pełni wdrożonej definicji	wg przejściowej wdrożonej definicji
EU-24	Kwota wyłączonych pozycji powierniczych zgodnie z art. 429 ust. 11 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		

Tabela LRSpl: Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) na dzień 31.12.2018 r. (w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w Rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych), w tym:	664 194
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego, w tym:	664 194
EU-4	Obligacje zabezpieczone	0

EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	166 997
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego, których nie traktuje się jak państwa	0
EU-7	Instytucje	184 910
EU-8	Zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	17 501
EU-9	Ekspozycje detaliczne	105 796
EU-10	Przedsiębiorstwa	117 058
EU-11	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	29 433
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego	42 499

Tabela LRQua: Pola na tekst o dowolnym formacie do celów ujawniania informacji jakościowych:

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej należy do ryzyk istotnych. Proces zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni reguluje Strategia zarzadzania ryzykiem, Instrukcja zarzadzania ryzykiem dźwigni finansowej, Polityka szacowania kapitału wewnętrznego i zarzadzania kapitałowego oraz Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej.
2	Opis czynników, które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie, którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni	Wskaźnik dźwigni finansowej podany poniżej dotyczy 31.12.2018 r. oraz zaprezentowane zostały wskaźniki obliczone na koniec każdego kwartału 2018 r. Spadek wskaźników dźwigni na koniec 31.12.2018 r. wynikał ze wzrostu pozycji bilansowych.

Wartość wskaźnika dźwigni finansowej w 2018 roku:

Wskaźnik dźwigni	31.03.2018	30.06.2018	30.09.2018	31.12.2018
Wskaźnik dźwigni - wykorzystujący w pełni wprowadzoną definicję Kapitału Tier 1, obliczony jako średnia arytmetyczna	4.89%	5.04%	5.10%	4.94%
Wskaźnik dźwigni - wykorzystujący przejściową definicję Kapitału Tier 1, obliczony jako średnia arytmetyczna	5.12%	5.24%	5.27%	5.08%

18. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Bank nie stosował wewnętrznych ratingów w odniesieniu do ryzyka kredytowego.

19. Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego.

19.1. Zasady i procedury dotyczące kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz zakres, w jakim Bank takie kompensowanie wykorzystuje.

Nie występują.

19.2. Zasady i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń.

Polityka Banku dotycząca wymagań i stosowania prawnych zabezpieczeń udzielanych kredytów jest uzależniona w szczególności od oceny zdolności kredytowej wnioskodawcy w przypadku kredytowania osób fizycznych oraz grupy ryzyka w przypadku kredytowania działalności gospodarczej.
W banku obowiązują następujące regulacje dotyczące wyceny zabezpieczeń:

1) Instrukcja monitoringu zabezpieczeń,
2) Instrukcja prawnych form zabezpieczenia wierzytelności,
3) Instrukcja Zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych,
4) Instrukcja Zasady organizacji systemu monitoringu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych,
5) Instrukcja Metodyka oceny i monitoringu wartości nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie wierzytelności bankowej.

19.3. Opis głównych rodzajów zabezpieczeń kredytowych przyjmowanych przez Bank.

1. Bank podejmując decyzję o zaangażowaniu kredytowym dąży do uzyskania pełnego zabezpieczenia o jak najwyższej jakości przez cały okres kredytowania. Jakość zabezpieczeń Bank ocenia według ich płynności, aktualnej wartości rynkowej, wpływu na poziom tworzonych rezerw oraz możliwości zmniejszenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego.
2. Ustanawiane zabezpieczenia powinny być adekwatne do:
   1) rodzaju kredytu,
   2) okresu kredytowania,
   3) kwoty kredytu,
   4) typowego i indywidualnego ryzyka kredytu, w tym ryzyka kredytowego klienta,
   5) statusu prawnego kredytobiorcy,
3. Rodzaj, forma i jakość przyjętego zabezpieczenia ma być:
   1) adekwatna do poziomu ryzyka kredytowego oszacowanego poprzez badanie zdolności kredytowej dostosowanej do typu Klienta,
   2) ustalona z uwzględnieniem postanowień:
      a) Instrukcji prawnych form zabezpieczenia wierzytelności,
      b) Instrukcji działalności kredytowej, w części dotyczącej poszczególnych rodzajów oferowanych produktów kredytowych,
   3) zaakceptowana przez osoby uprawnione do podejmowania decyzji kredytowych.
4. Bank dokonuje weryfikacji wartości przyjmowanych zabezpieczeń w oparciu o wyceny sporządzone przez Rzeczoznawców majątkowych lub inne dostępne dokumenty w zależności od rodzaju zabezpieczenia. W celu ograniczenia ryzyka Bank, ustala maksymalne wskaźniki LTV zależne od ryzyka transakcji i profilu klienta.
5. Bank monitoruje jakość ustanowionych zabezpieczeń pod kątem ewentualnego ryzyka utraty ich wartości.
6. Celem prowadzenia monitoringu zabezpieczeń jest:
   1) wczesna identyfikacja sygnałów ostrzegania i podejmowanie działań ograniczających ryzyko kredytowe Banku i gwarantujących uzyskanie planowanych przychodów z tytułu udzielonej ekspozycji kredytowej,
   2) przegląd i aktualizacja zabezpieczeń pod względem wartości i jakości w celu wyliczenia kwoty umożliwiającej pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych .

Podstawowy podział zabezpieczeń dokonywany jest w oparciu o kryterium zakresu odpowiedzialności dłużnika:

1) zabezpieczenia osobiste, charakteryzujące się odpowiedzialnością osobistą dłużnika z tytułu zabezpieczeń, a zatem całym jego majątkiem do wysokości zadłużenia – do zabezpieczeń osobistych zalicza się: weksel własny in blanco, poręczenie wekslowe, poręczenie według prawa cywilnego, przystąpienie do długu,
2) zabezpieczenia rzeczowe ograniczające się do poszczególnych składników majątku dłużnika z tytułu zabezpieczenia, dające pierwszeństwo zaspokojenia się z obciążonej

rzeczy – do zabezpieczeń rzeczowych zalicza się: kaucja, zastaw rejestrowy, przewłaszczenie, hipoteka.

19.4 Główne rodzaje: gwarantów kredytowych i kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych.

Nie dotyczy.

19.5. Informacje o koncentracji ryzyka:

a) rynkowego – nie występuje,

b) kredytowego

W celu dywersyfikacji ryzyka kredytowego Bank przestrzega limitów koncentracji określonych przepisami prawa oraz wprowadził odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające jego poziom. Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych oraz ich wysokość zatwierdza Zarząd Banku, po zaopiniowaniu przez Komitet Zarządzania Ryzykami. Wysokość limitów jest dostosowana do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku, zatwierdzonego w ramach założeń do planu ekonomiczno-finansowego. Wysokość ustalonych limitów wewnętrznych Banku może ulec zmianie na wniosek zainteresowanych jednostek i komórek organizacyjnych Banku, po zaopiniowaniu przez Komitet Zarządzania Ryzykami i zatwierdzeniu przez Zarząd Banku. Bank identyfikuje oraz monitoruje ryzyko kredytowe wynikające z zaangażowań kredytowych odnoszących się do:

- koncentracji wobec pojedynczych podmiotów,
- koncentracji w sektor gospodarki,
- koncentracji przyjętych form zabezpieczenia ekspozycji kredytowych,
- koncentracji zaangażowań wobec tego samego rodzaju produktu/instrumentu finansowego,
- koncentracji za względu na region geograficzny.

Wysokość ustalonych limitów wewnętrznych Banku może ulec zmianie na wniosek zainteresowanych jednostek i komórek organizacyjnych Banku, po zaopiniowaniu przez Komitet Zarządzania Ryzykami i zatwierdzeniu przez Zarząd Banku.
Departament Ryzyk Bankowych identyfikuje koncentracje zaangażowań i dokonuje oceny poziomu ryzyka kredytowego związanego z tymi koncentracjami. Identyfikacja koncentracji zaangażowań polega na wskazaniu wyodrębnionych portfeli jednorodnych zaangażowań, uwzględniających określoną dla danego portfela cechę, stanowiącą ryzyko istotne w działalności kredytowej Banku.
Na podstawie przeprowadzonej identyfikacji i oceny poziomu koncentracji zaangażowań, Departament Ryzyk Bankowych formułuje propozycje dotyczące działań jakie powinny być podjęte przez Bank, w szczególności w stosunku do zaangażowań, których ryzyko zostało ocenione jako znaczące. Celem tych działań jest zminimalizowanie poziomu ryzyka kredytowego portfela kredytowego i w efekcie tworzenie bezpiecznej struktury tego portfela.
W ramach podejmowanych działań dywersyfikujących ryzyko koncentracji zaangażowań Bank wykorzystuje następujące instrumenty:

1) na poziomie jednostkowym:

- procedury kredytowe w zakresie oceny zdolności kredytowej kredytobiorców i ustanawiania prawnych zabezpieczeń,
- procedury w zakresie opiniowania transakcji kredytowych i podejmowania decyzji kredytowych,
- procedury dotyczące udzielania pełnomocnictw i upoważnień do podejmowania decyzji kredytowych,

- procedury w zakresie monitorowania i klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka kredytowego oraz dokonywania odpisów z tytułu trwałej utraty wartości,
- procedury w zakresie monitorowania zabezpieczeń,
- procedury w zakresie ustalania i monitorowania limitów koncentracji łącznych zaangażowań i zaangażowań kapitałowych;

2) na poziomie portfela kredytowego:

- parametryczne normy ostrożnościowe (ustawowe),
- Politykę zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
- wewnętrzne limity w zakresie koncentracji zaangażowań kredytowych, w tym z tytułu dużych zaangażowań,
- wewnętrzne limity w zakresie koncentracji zaangażowań wobec detalicznych ekspozycji kredytowych i ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
- testy wrażliwości,
- szacowanie odpowiedniej wielkości kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka koncentracji zaangażowań.

Wybór instrumentów zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań uzależniony jest od zidentyfikowanego poziomu ryzyka kredytowego, przy zachowaniu zasady proporcjonalności względem profilu ryzyka Banku. Wykorzystanie funkcjonujących limitów wewnętrznych koncentracji zaangażowań Bank monitoruje w terminach określonych w obowiązujących w Banku regulacjach wewnętrznych.

19. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Bank nie stosował wewnętrznych modeli w pomiarze ryzyka operacyjnego.

Informacje w niniejszym dokumencie zostały sporządzone na podstawie danych z Rocznego sprawozdania finansowego za 2018 rok.

Zarząd Orzesko-Knurowskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Knurowie

Oświadczenie Zarządu w zakresie ujawnień

Zarząd Orzesko-Knurowskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Knurowie niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w Informacji dotyczącej adekwatności kapitałowej Orzesko-Knurowskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Knurowie podlegająca ujawnieniu (III filar) na dzień 31.12.2018 roku są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku oraz skali prowadzonej działalności.

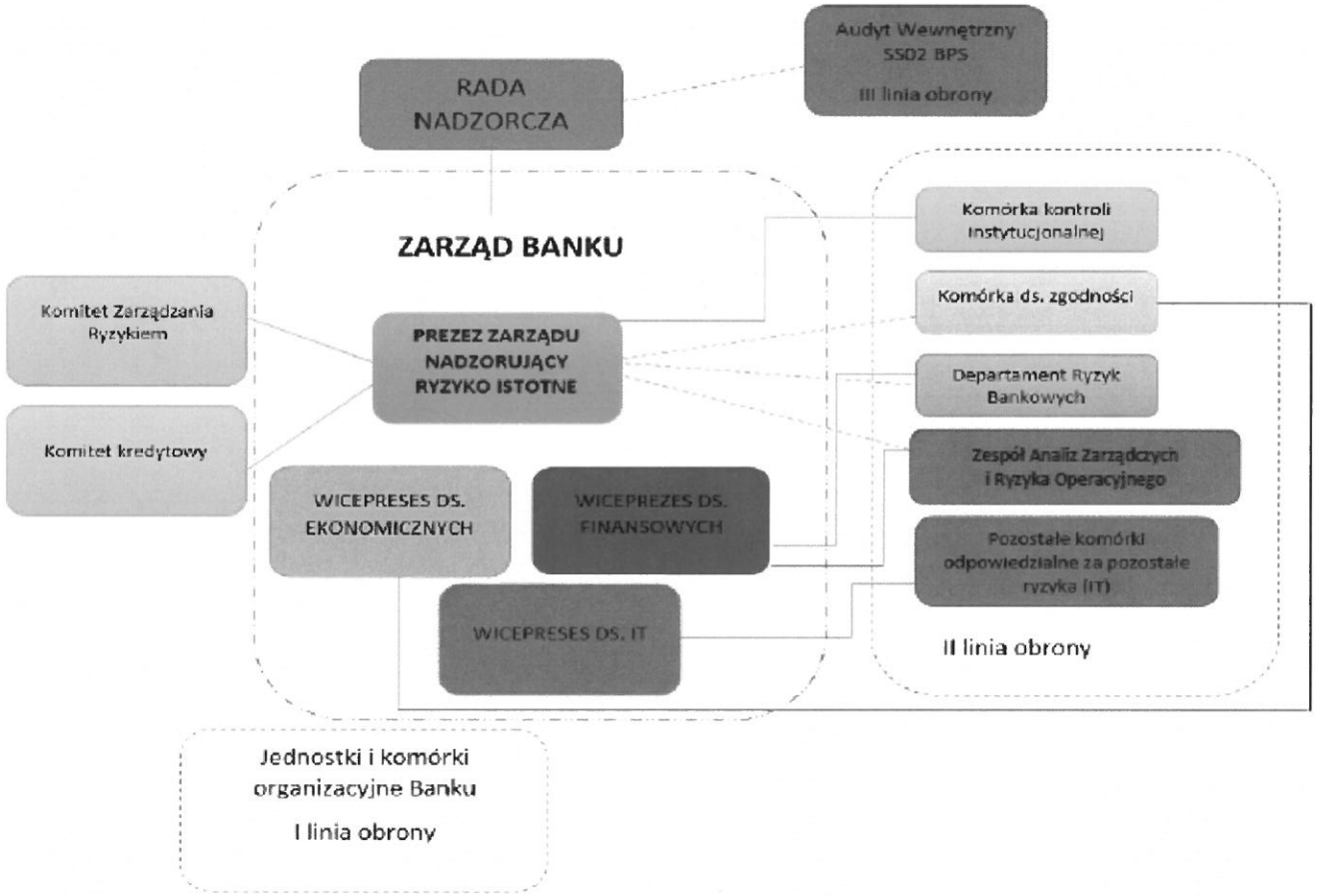
Zarząd Banku	
Dariusz Wójcik *Prezes Zarządu*	PREZES ZARZĄDU ***Dariusz Wójcik***
Kornelia Waloszek *Wiceprezes Zarządu ds. ekonomicznych*	Wiceprezes Zarządu ds. Ekonomicznych ***Kornelia Waloszek***
Daniela Musioł *Wiceprezes Zarządu ds. finansowych*	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych ***Daniela Musioł***
Tomasz Kapłanek *Wiceprezes ds. handlowych i IT*	Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych i IT ***Tomasz Kapłanek***

ORZESKO-KNUROWSKI BANK SPÓŁDZIELCZY
z siedzibą w Knurowie
44-194 KNURÓW, ul. Kosmonautów 9A
NIP 969-09-08-264 Regon 000496828

Pieczęć firmowa Banku

Knurów, dnia 30 maja 2019 r.

Załącznik nr 1 do Informacji

O.K. BANK SPÓŁDZIELCZY

Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z siedzibą w Knurowie
ul. Kosmonautów 9a, 44-194 Knurów
tel. (32) 33-91-700, fax (32) 33-91-701
e-mail : info@okbank.pl
www.okbank.pl

Informacja na temat profilu ryzyka

Zarząd Orzesko-Knurowskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Knurowie oświadcza, że w roku 2018 kontynuował realizację długoterminowej strategii zarzadzania Bankiem. Bank realizował wyznaczone cele w zakresie zarządzania ryzykami zgodnie z postanowieniami Strategii zarządzania ryzykami oraz zatwierdzonymi politykami. Podstawę do wyznaczenia celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykami stanowiły zapisy:

- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi;
- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych,
- krajowych aktów prawnych dotyczących banków, w tym ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym z dnia 5 sierpnia 2015r. z późn. zm.
- Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach,
- uchwał KNF (w zakresie niesprzecznym z Rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013r.),
- rekomendacji KNF i innych dokumentów wskazujących dobre praktyki bankowe, wydawane przez KNF.

Poziom realizacji celów strategicznych w zakresie poszczególnych ryzyk kształtował się następująco:

Ryzyko kredytowe – Bank realizując cele wyznaczone w Polityce kredytowej oraz w Programie postępowania naprawczego dążył do poprawy jakości portfela kredytowego oraz uzyskania wskaźnika wyrezerwowania na minimalnym poziomie 30%. Zgodnie z przyjętą Strategią zarządzania ryzykiem celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.
Na koniec roku 2018 poziom ryzyka kredytowego był wysoki, Bank nie w pełni realizował cele wyznaczone w zatwierdzonej na ten rok Polityce kredytowej, Strategii zarządzania ryzykiem oraz w Programie postępowania naprawczego. Udział portfela kredytowego netto w aktywach netto wyniósł na koniec roku 45.03%, zaangażowanie w detaliczne ekspozycje kredytowe kształtowało się na poziomie poniżej 3%, a udział EKZH w kredytach ogółem osiągnął poziom 67%. Zaangażowanie Banku w detaliczne ekspozycje kredytowe oraz w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie nie przekracza 2% wartości poszczególnych portfeli dla całego sektora bankowego, dlatego Bank nie jest podmiotem istotnie zaangażowanym w te ekspozycje w rozumieniu rekomendacji T i S.
Na koniec roku przekroczony został udział kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym wg wartości brutto i wyniósł 17.14% przy dopuszczalnym limicie 15.00%. Pomimo pogorszenia jakości portfela kredytowego znaczącej poprawie uległ wskaźnik wyrezerwowania, który na dzień 31.12.2018 r. wyniósł 49.06%.
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego był niższy niż planowany i mieścił się w wyznaczonym limicie alokacji, natomiast w ramach filaru II wymóg nie wystąpił.

Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z siedzibą w Knurowie
ul. Kosmonautów 9a, 44-194 Knurów
tel. (32) 33-91-700, fax (32) 33-91-701
e-mail : info@okbank.pl
www.okbank.pl

W zakresie zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań zarówno na poziomie jednostkowym, jak i całego portfela aktywów w Banku funkcjonuje system wewnętrznych limitów z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka koncentracji zaangażowań:

- pojedynczych podmiotów oraz powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
- tego samego sektora gospodarczego,
- tego samego produktu/instrumentu finansowego,
- tego samego rodzaju zabezpieczenia,
- tego samego regionu geograficznego.

W roku 2018 Bank przestrzegał wszystkie limity zewnętrzne wynikające z przepisów prawa.

Ryzyko operacyjne – Bank utrzymywał narażenie Banku na ryzyko operacyjne na akceptowalnym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku, bezpiecznym dla działania i rozwoju poziomie.
W 2018 roku zdarzenia ryzyka operacyjnego generujące rzeczywiste i potencjalne straty ewidencjonowano w systemie AZRO. Rejestr zdarzeń w AZRO uzupełniono o nieobecności w pracy pracowników spowodowane zwolnieniami lekarskimi, storna księgowe oraz błędne logowania do systemu finansowo-księgowego. Łącznie w 2018 roku zarejestrowano 5 150 zdarzeń i nastąpił spadek do roku poprzedniego o 14.4%.
Straty z tytułu ryzyka operacyjnego w 2018 roku w kwocie 893.48 tys. zł są na poziomie umiarkowanym (stanowiły 2.30% funduszy własnych oraz 24.92% wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego). Straty mieściły się w ustalonych rocznych limitach dotkliwości w poszczególnych rodzajach/kategoriach ryzyka i nie stwarzały istotnych zagrożeń dla sytuacji finansowej Banku. Identyfikując ryzyko, Bank określił kluczowe wskaźniki ryzyka dla podstawowych działalności oraz zdefiniował procesy krytyczne działalności, opracowując plany ciągłości działania. Bank wyznaczał wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego metodą wskaźnika bazowego.

Ryzyko płynności - w okresie 2018 roku, sytuacja płynnościowa Banku utrzymywała stabilny poziom. Bank dążył do utrzymania poziomu ryzyka, zgodnego z założonym apetytem na ryzyko, wyrażonym poprzez system limitów w zakresie struktury bilansu i źródeł finansowania. Bank utrzymywał strukturę aktywów i pasywów na poziomie zapewniającym zdolność do terminowego wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań, z uwzględnieniem zapewnienia odpowiedniej rentowności w zakresie wyniku finansowego. Bank realizował określone w Polityce zarządzania ryzykiem płynności wytyczne w zakresie utrzymania na odpowiednim poziomie stabilnych źródeł finansowania oraz utrzymania pożądanego poziomu aktywów płynnych. Na koniec 2018 kluczowe wskaźniki struktury bilansu i źródeł finansowania, będące wyznacznikiem apetytu na ryzyko mieściły się w określonych limitach:

- wskaźnik płynności aktywów w wysokości 46.32 % przewyższał minimalny wymagany poziom 7.5 %,
- wskaźnik LCR dzienny, wyliczany łącznie z depozytem obowiązkowym - zgodnie z zasadami sporządzania przez uczestników SSOZ BPS sprawozdań na potrzeby monitorowania wymogu pokrycia wypływów netto - wyniósł 382% i ukształtował się powyżej łącznego wskaźnika LCR wyliczonego dla grupy 297 uczestników Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, który na dzień 31.12.2018r. wyniósł 218%,
- wskaźnik LCR miesięczny, wyliczany z wyłączeniem depozytu obowiązkowego, wyniósł 275% i przewyższał minimalny poziom 100%,
- udział dużych depozytów w bazie depozytowej w wysokości 10.10% nie przekraczał maksymalnego limitu 20%,
- zobowiązania wobec budżetu stanowiły 9.99% bazy depozytowej tj. poniżej maksymalnego limitu w wysokości 15%,
- udział aktywów płynnych w aktywach netto w wysokości 43.00%, przewyższał minimalny wymagany poziom 20%,

Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z siedzibą w Knurowie
ul. Kosmonautów 9a, 44-194 Knurów
tel. (32) 33-91-700, fax (32) 33-91-701
e-mail : info@okbank.pl
www.okbank.pl

- depozyty stabilne podmiotów niefinansowych i budżetu, stanowiły w pokrycie kredytów i pożyczek ogółem w wysokości 144.70 %,
- nadzorcze miary płynności M3 i M4 były zachowane - wyniki 1.54 i 1.48 mieściły się w limitach zewnętrznych KNF oraz w limitach wewnętrznych Banku,
- w wyniku przeprowadzonych TWS nie zidentyfikowano wysokiego poziomu ryzyka płynności.

Ponadto w okresie 2018 roku, nie wystąpiła konieczność tworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka płynności, jednak odnotowano podwyższony wpływ ryzyka kredytowego w odniesieniu do koncentracji kredytów długoterminowych.
Zgodnie z metodyką oceny punktowej SSOZ BPS, ryzyko płynności na dzień 31.12.2018 r. kształtuje się na bardzo niskim poziomie, z ogólną oceną punktową obszaru 1.4.

Ryzyko stopy procentowej – ryzyko stopy procentowej na koniec roku 2018 ukształtowało się na wysokim poziomie, jednak Bank nie prowadził działalności handlowej a w zakresie portfela bankowego oferował proste produkty bilansowe. Podstawowe stawki referencyjne NBP w roku 2018 nie uległy zmianie, tym samym Bank nie wprowadził istotnych zmian w dalszym ciągu występuje nadwyżka aktywów wrażliwych na ryzyko stopy procentowej nad pasywami. Dodatnia luka przeszacowania stanowi 8.61% wartości bilansowej aktywów, co oznacza, że Bank jest wrażliwy bardziej na spadek stóp procentowych. Bank nie oferuje lokat ze stałym oprocentowaniem, z terminem przeszacowania powyżej 6 miesięcy. W zakresie przeprowadzonych testów warunków skrajnych Bank w największym stopniu jest narażony na ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania w zakresie spadku stóp procentowych. Zmiana wyniku odsetkowego netto w skali roku przy założonym spadku stóp procentowych o 200 pb. przekroczyła limit 10% funduszy własnych Banku i na dzień 31.12.2018r. wynosiła 12.73% funduszy. W związku z przekroczeniem poziomu apetytu na ryzyko wymóg kapitałowy uległ podwyższeniu o 10 % i stanowił 14.00% funduszy własnych.

Ryzyko walutowe – Bank realizował strategię zarządzania ryzykiem walutowym, poprzez prowadzenie konserwatywnej polityki w zakresie ryzyka walutowego, tzn. kształtowanie pozycji walutowych w granicach, nie wiążących się z koniecznością utrzymywania wymogu kapitałowego, zgodnie z uchwałą KNF w sprawie wyznaczania wymogów kapitałowych banków. Podejście takie nie ograniczało jednocześnie w żaden sposób rozwoju wolumenu transakcji walutowych oferowanych klientom Banku.
Analiza ryzyka walutowego na koniec grudnia 2018 roku, w tym poziom wykorzystania limitów, wskazuje na utrzymujący się niski poziom ryzyka. Skala działalności walutowej w 2018 roku była niewielka – aktywa i pasywa walutowe kształtowały się znacznie poniżej poziomu 5.0% sumy bilansowej. Całkowita pozycja walutowa nie przekraczała poziomu 2% funduszy własnych, na dzień 31.12.2018r. stanowiła 0.04% funduszy Banku, tym samym nie wystąpiła konieczność tworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego.

Ryzyko braku zgodności – w roku 2018 roku Bank dążył do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, poprzez stałe aktualizowanie/dostosowywanie procedur bankowych, wsparcie informatyczne, szkolenia i kontrolę ich przestrzegania.

Bank jako uczestnik Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w roku 2018 podlegał ocenie punktowej w obszarze adekwatności kapitałowej, jakości aktywów, wyniku finansowego i płynności.
Na dzień 31.12.2018 r. Bank utrzymał globalną ocenę punktową na poziomie „C", co oznacza, że sytuacja ekonomiczno-finansowa Banku jest częściowo niestabilna, jednak w porównaniu do grudnia 2017 roku odnotowano poprawę w zakresie adekwatności kapitałowej oraz jakości aktywów, pomimo, iż współczynnik kapitałowy ryzyka kredytowego i wskaźnik jakości kredytów nie osiągnęły

Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z siedzibą w Knurowie
ul. Kosmonautów 9a, 44-194 Knurów
tel. (32) 33-91-700, fax (32) 33-91-701
e-mail : info@okbank.pl
www.okbank.pl

wartości wymaganych przez uczestników SOZ BPS. W odniesieniu do obszaru płynności finansowej poziom ryzyka kształtuje się na tym samym, bardzo niskim poziomie. Ocena w obszarze efektywności działania uległa pogorszeniu - poziom ryzyka wysoki.
Z dniem 1 stycznia 2018 roku poziom wymaganych współczynników kapitałowych łącznie z buforami kapitałowymi uległ podwyższeniu w związku z wejściem w życie bufora ryzyka systemowego w wysokości 3% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko. W związku z powyższym Bank opracował Plan Ochrony Kapitału, który otrzymał akceptacje Komisji Nadzoru Finansowego, jego realizacja pozwoli na osiągnięcie współczynników kapitałowych zgodnie z wymaganiami nadzorczymi w roku 2020.
Na 31.12.2018 r. łączny współczynnik kapitałowy ukształtował się na poziomie poniżej wymagań nadzorczych łącznie z buforami kapitałowymi, pozostałe współczynniki osiągnęły wartości powyżej wymaganego przepisami prawa minimum.

Zarząd Banku	
Dariusz Wójcik *Prezes Zarządu*	PREZES ZARZĄDU *Dariusz Wójcik*
Kornelia Waloszek *Wiceprezes Zarządu ds. ekonomicznych*	Wiceprezes Zarządu ds. Ekonomicznych *Kornelia Waloszek*
Daniela Musioł *Wiceprezes Zarządu ds. finansowych*	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych *Daniela Musioł*
Tomasz Kapłanek *Wiceprezes ds. handlowych i IT*	Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych i IT *Tomasz Kapłanek*

ORZESKO-KNUROWSKI BANK SPÓŁDZIELCZY
z siedzibą w Knurowie
44-194 KNURÓW, ul. Kosmonautów 9A
NIP 989-09-08-264 Regon 000496828

Pieczęć firmowa Banku

Knurów, dnia 30 maja 2019 r.